

ΟΦΙΤΙΚΑ ΝΕΑ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ

ΤΥΧΗ ΑΓΑΘΗ,
ΕΑΦΕΕ ΤΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΤΟΝ ΣΥΛΛΟΓΟΝ ΝΕΑΣ ΤΡΑΠΕΖΟΥΝΤΩΣ
ΠΙΕΡΙΑΣ "Ο ΥΨΗΛΑΝΤΗΣ",
ΕΠΑΙΝΕΣΑΙ

ΔΙΜΗΝΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΠΟΝΤΙΑΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ "ΥΨΗΛΑΝΤΗΣ"
Ν. ΤΡΑΠΕΖΟΥΝΤΑΣ Ν. ΠΙΕΡΙΑΣ

Δ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ Αρ. Φύλλου 136 Ιανουάριος - Φεβρουάριος - Μάρτιος (Καλαντάρης - Κούντουρος - Μάρτης) 2021

ΤΟ ΠΑΣΧΑ ΣΤΟΝ ΟΦΙ ΤΟΥ ΠΟΝΤΟΥ

από το βιβλίο του Ηλία Χατζηγιωαννίδη «Ιστορικά και Λαογραφικά της Επαρχίας Όφews Πόντου»



Ημέρες γιορτής. Πάσχα 1950-1960 στη Νέα Τραπεζούντα

Όλοι ετοιμάζονται για τη μεγάλη αυτή ημέρα της Αναστάσεως του Χριστού, που συμβολίζει και την Ανάσταση του υποδούλου Ελληνισμού. Έτσι, το Πάσχα για τους αλύτρωτους Έλληνες είχε τριπλό συμβολισμό: την Ανάσταση του Κυρίου, την ανάσταση του γένους και την ανάσταση της φύσης, ότι δηλαδή, ήρθε η θαλερή άνοιξη! Ως κι αυτοί ακόμα οι Τούρκοι λέγανε: «Κιζίλ γεμουρντανούν καπουσί γερέ τοναμένιτζα, γιαζ γκελμέζ» (όσο το τσόφλι του κόκκινου αυγού δεν πέσει στη γη, η άνοιξη δεν έρχεται).

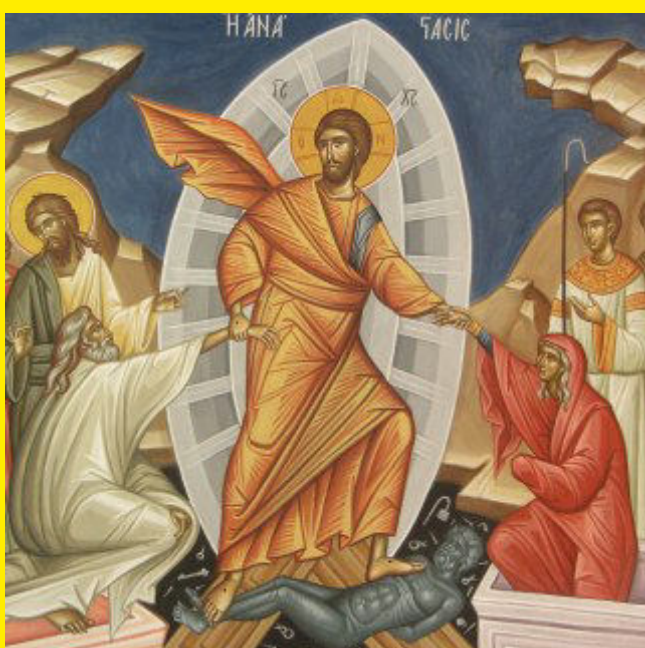
Τη Μεγάλη Εβδομάδα στον Όφη επικρατούσε το εξής χαρακτηριστικό: Τη Μ. Πέμπτη πήγαιναν στην εκκλησία στα Δώδεκα Ευαγγέλια και

στον Επιτάφιο και Τούρκοι. Έμπαιναν κάτω από το Τραπέζι, πάνω στο οποίο ήταν τοποθετημένος ο Επιτάφιος και έσκυβαν με ευλάβεια τα κεφάλια τους.

Τη Μ. Παρασκευή από το πρωί μαζεύονταν πολλά κορίτσια και συγύριζαν την εκκλησία, μανουάλια, κανδήλια, πολυελαίους, εικονοστάτες. Μετά τα μεσάνυχτα γινόταν η αποκαθήλωση. Τα παιδιά παρέεσπαρέες, με τη σύνοψη στα χέρια, ήσαν έτοιμα να ψάλλουν τον Επιτάφιο θρήνο.

Ήρθε το Πάσχα, η Λαμπρή των Ποντίων! Οι καμπάνες των εκκλησιών σημαίνουν χαρμόσυνα. Όλοι είναι επί ποδός. Όσοι δεν ξύπνησαν από τις κωδωνοκρουσίες ειδοποιούνται από τους συγγενείς και τους γείτονες. Στην Ανάσταση δεν έπρεπε να λείπει κανείς.

Συνέχεια στη σελ. 3



Το Δ. Σ. του Συλλόγου
«ΥΨΗΛΑΝΤΗΣ»

σας εύχεται

Καλό Πάσχα
Καλή Ανάσταση

Αναμνήσεις από την ίδρυση της Νέας Τραπεζούντας -την οικογενειακή ζωή- και τα σχολικά χρόνια

Το παρακάτω κείμενο είναι απόσπασμα από τα προσωπικά απομνημονεύματα του αείμνηστου Σταύρου Λυκίδη του Ιωάννου τα οποία έγραψε μετά από προτροπή του άλλου αείμνηστου Ιωάννη Μεγαλόπουλου.

Ο Σταύρος Λυκίδης γεννήθηκε στον Πόντο το 1921, το 1923 η οικογένειά του κάνει την πρώτη προσφυγιά, όπως την αναφέρει στα χειρόγρατά του, στην Ρωσία και το 1926 φεύγουν από την Ρωσία για την Ελλάδα, την δεύτερη προσφυγιά και εγκαθίστανται στο Παρανέστι της Δράμας

Το κείμενο ξεκινάει με την απόφαση του πατέρα του Σταύρου, Ιωάννη να φύγουν από τα χωριά της Δράμας για να εγκατασταθούν στην Πιερία και συγκεκριμένα στο υπό ίδρυση χωριό των Οφίων με την αρχική ονομασία Κάτω Αγιάνης – Όφης, την μετέπειτα Νέα Τραπεζούντα.

«Δεν μπορούσε ο πατέρας μου να ησυχάσει εκεί επάνω στα κατσάβραχα, στα Βουλγαρικά σύνορα, αφού εξαντληθήκαμε οικονομικώς, παίρνει άλλη απόφαση και το 1928 φορτώνομε τα μπαγάζια μας και κάνομε την τρίτη προσφυγιά για την Κατερίνη.

συνέχεια στη σελ. 4

Από τα χειρόγραφα κείμενα του αείμνηστου
ΣΤΑΥΡΟΥ ΙΩΑΝ. ΛΥΚΙΔΗ



Αγιασμός για την θεμελίωση
του κτηρίου του Συλλόγου



Σύντομη ανασκόπηση των ιστορικών γεγονότων
της παλιγγενεσίας του Έθνους
από το 1821 μέχρι το 2021

του Χρήστου Γιανταμίδη

σελ. 8-15

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ ΠΟΥ ΛΑΒΑΜΕ ΓΙΑ ΤΑ «ΟΦΙΤΙΚΑ ΝΕΑ»

Αντωνίου Ζωή	50 €
Μαυρίδης Γρηγόρης	50 €
Παπαδοπούλου Σοφία	20 €
Γεωργιάδης Π. Μιχαήλ	20 €
Γεωργιάδης Ευθύμιος	20 €
Γεωργιάδου Ευθ. Ελένη	10 €
Αθανασιάδης Ηλ. Ιωάννης	10 €
Τσικοπούλου Γεωργία	10 €
Αραβίδου Ελένη	30 €
Γεωργιάδης Βασ. Κωνσταντίνος	20 €
Αθανασιάδου Όλγα	50 €
Αραπάκης Ιάκωβος	10 €
Τερζίδου Ευτυχία	20 €
Γιανταμίδου Ευφροσύνη	10 €
Σαχινίδης Γεώργιος	50 €
Γιανταμίδης Χρήστος	20 €
Κανταρίδης Αριστείδης	20 €
Ανθόπουλος Γ. Ιωάννης	20 €
Ανθόπουλος Ι. Κωνσταντίνος	20 €
Χαραλαμπίδης Κωνσταντίνος	10 €
Βασιλειάδης Ι. Μιχαήλ	20 €
Βασιλειάδης Μ. Ιωάννης	10 €
Βασιλειάδου Μ. Στυλιανή	10 €
Πανόπουλος Κωνσταντίνος	10 €
Σεϊταρίδης Παντελής	10 €
Σεϊταρίδου Γ. Όλγα	10 €
Μαυροπούλου Βασ. Αναστασία	20 €
Εφραιμίδης Π. Μιχαήλ	10 €
Αραβίδου Δ. Άννα	20 €
Τερζίδης Στ. Βασίλειος	50 €
Ταγκαλίδης Αμανάτιος	50 €
Αδαμίδου Αντ. Βασιλική	20 €
Αμοιρίδης Ηλίας	50 €
Παπαθανάκος Αθανάσιος	20 €
Μαυρίδης Συμεών	20 €
Στρατηγοπούλου Παρθένα	50 €

Ανακοίνωση – Ενημέρωση

Αγαπητοί συνδρομητές και συνδρομητρίες της εφημερίδας μας, σας ενημερώνουμε ότι το προηγούμενο φύλλο Νο 135 (Σεπτέμβριος – Δεκέμβριος 2020) εκδόθηκε μόνο σε ηλεκτρονική μορφή και δεν απεστάλη ταχυδρομικώς λόγω του lockdown που επιβλήθηκε από τις αρχές Νοεμβρίου με αποτέλεσμα και οι συνεργάτες των «Οφίτικων Νέων» να είναι σε αναστολή εργασίας. Για την ανάγνωση της μπορείτε να επισκεφθείτε την ηλεκτρονική ιστοσελίδα του συλλόγου στο www.ipsilantis.gr.

Από την Συντακτική Επιτροπή της Εφημερίδας.

ΟΦΙΤΙΚΑ ΝΕΑ

Δίμηνη έκδοση

ΤΟΥ ΠΟΝΤΙΑΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ "ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΥΨΗΛΑΝΤΗΣ"
Ν. ΤΡΑΠΕΖΟΥΝΤΑΣ ΠΙΕΡΙΑΣ

Υπεύθυνος σύμφωνα με το νόμο ο πρόεδρος του Συλλόγου
ΥΨΗΛΑΝΤΗΣ: Βασίλης Παραδεισόπουλος 6937054415

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Τηλέφωνο - Fax: 23510 91291, E-mail: info@ipsilantis.gr

WEB SITE: www.ipsilantis.gr

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

Δ.Σ. Συλλόγου

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βασίλης Παραδεισόπουλος

Σεϊταρίδης Δημοσθένης

Τερζίδης Βασίλειος

Φιλολογική επιμέλεια: Ζανέτα Κλεοπάτρα

Σελιδοποίηση: Σπύρος Κανελλάτος

Δακτυλογράφηση κειμένων: Βίκυ Τερζίδου

Εκτύπωση: Τυπογραφείο "Παναγιωτής" - 23510 23625

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Εσωτερικού

Φυσικά πρόσωπα: 10 ευρώ

Σύλλογοι - Κοινότητες: 30 ευρώ

Τράπεζες - Επιχειρήσεις Α.Ε. 45 ευρώ

Εξωτερικού:

Για χώρες Ευρώπης 25 ευρώ

Για άλλες Ηπείρους 30 δολ. ΗΠΑ

Επιταγές - εμβάσματα:

Εφραιμίδης Βασίλης - Ταμίας (6976806391)

60100 Νέα Τραπεζούντα

*Χειρόγραφα δημοσιευμένα ή μη δεν επιστρέφονται

*Τα κείμενα εκφράζουν τις απόψεις των συντακτών τους και όχι του Συλλόγου "ΥΨΗΛΑΝΤΗΣ"



Συλλυπητήρια

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου μας εκφράζει τα θερμά του συλλυπητήρια προς τους οικείους του αγαπητού Τάσου Κυριακίδη που απεβίωσε την Πέμπτη 19 Νοεμβρίου στη Θεσσαλονίκη. Ο Τάσος Κυριακίδης εκδότης και συγγραφέας, με ξεχωριστή και διαχρονική παρουσία και προσφορά στον ποντιακό χώρο εδώ και περίπου 50 χρόνια, με πλούσιες και σπάνιες εκδόσεις μέσω του εκδοτικού οίκου που διατηρούσε αποτέλεσε όλα αυτά τα χρόνια την κορωνίδα και μητέρα των ποντιακών εκδόσεων πολλές από τις οποίες κοσμούν και την βιβλιοθήκη του συλλόγου μας. Αιωνία του η Μνήμη.

Από το Δ.Σ. του Συλλόγου «Αλέξανδρος Υψηλάντης»

Έκφραση συλλυπητηρίων για την απώλεια του Τάσου Κυριακίδη

Οι απανταχού κάτοικοι του χωριού Περιβλέππου, του Δήμου Παρανεστίου Δράμας, εκφράζουμε τα θερμά μας συλλυπητήρια και την βαθιά μας θλίψη για την απώλεια του άξιου και δημιουργικού συγχωριανού μας του Αναστάσιου Κυριακίδη την 19η Νοεμβρίου 2020 στο νοσοκομείο Παπανικολάου από τον covid19(κορονοϊό). Στην οικογένειά του τα θερμά μας συλλυπητήρια, να τον θυμούνται πάντα, γιατί υπήρξε ένας εξαιρετος οικογενειάρχης. Άνθρωπος αγαπητός από όλους τους συγχωριανούς του και όχι μόνο.

Ο Θεός ας τον αναπαύσει στην επουράνια ζωή του παραδείσου.

Ας δούμε τώρα ποιος ήταν ο Τάσος και το χρονικό της δημιουργίας του

Γεννήθηκε στο Περίβλεπτο το 1945. Ήταν παιδί μιας πολύτεκνης οικογένειας (6 παιδιά-4 αγόρια και δύο κορίτσια) του Ιωάννη και της Δέσποινας Κυριακίδη. Ο πατέρας του ο Γιάννης καταγόταν από το Καρμούντ της Αργυρούπολης Πόντου, ήρθε στο χωριό αυτό με την ανταλλαγή των πληθυσμών το 1923, σύμφωνα με την Συνθήκη της Λωζάνης.

Τα πρώτα του γράμματα τα έμαθε στο μονοθέσιο δημοτικό σχολείο του χωριού. Στην συνέχεια και μετά τις γυμνασιακές του σπουδές, εισήχθη στην Νομική του Πανεπιστημίου της Θεσσαλονίκης. Το 1972 ίδρυσε εκδοτικό οίκο, ο οποίος στην συνέχεια εξελίχθηκε ως ο μεγαλύτερος της Βορείου Ελλάδος. Κανένας άλλος εκδοτικός οίκος σε ολόκληρη την ελληνική επικράτεια δεν έχει εκδώσει τόσα πολλά βιβλία για την ιστορία και τον πολιτισμό του Πόντου όσα ο εκδοτικός οίκος των αδελφών Κυριακίδη. Ο επίτιμος αρχηγός ΓΕΣ και συγγραφέας Στρατηγός Φραγκούλης Φράγκος είχε δηλώσει ότι ο εκδοτικός οίκος "Αδελφών Κυριακίδη" έχει εκδώσει τόσα πολλά βιβλία για τον Πόντο, όσα δεν εξέδωσαν από το 1922 όλα τα ποντιακά σωματεία στην Ελλάδα. Πολλά επιστημονικά βιβλία του οίκου αυτού διδάσκονται στα πανεπιστημιακά ιδρύματα της χώρας και της Κύπρου, συμβάλλοντας έτσι στο εκπαιδευτικό και ερευνητικό τους έργο.

Σημαντική ήταν και η βοήθειά του για την διάσωση και διατήρηση της Ιστορικής Εθνικής Βιβλιοθήκης της Αργυρούπολης Πόντου που φέρει το όνομά του "Κυριακίδης" της Ευξείνου λέσχης Ποντίων Νάουσας. Στην βιβλιοθήκη αυτή που το μεγαλύτερο μέρος της διασώθηκε κατά τον ξεριζωμό, μεταφέρθηκε στην Ελλάδα από το Φροντιστήριο της Αργυρούπολης Πόντου. Μεταξύ των εκατοντάδων βιβλίων, υπάρχουν και βιβλία ανεκτίμητης αξίας, από την εποχή του Αριστοτέλη. Εξαιρετική υπήρξε και η συμβολή του στην διάσωση και διατήρηση της ιστορικής μνήμης του ελληνισμού του Πόντου, μέσα από τις πολυάριθμες εκδόσεις του, ανέδειξε τα ιερά μας κειμήλια, ήθη, έθιμα, παραδόσεις της ιστορίας και του πολιτισμού μας.

Αναγνώριση- Βράβευση του έργου του

Για την προσφορά του στο Οικουμενικό Πατριαρχείο, ο Τάσος, έχει τιμηθεί με τον τίτλο του άρχοντα "Καστριού" από τον Οικουμενικό Πατριάρχη Βαρθολομαίο το 2005. Ο Μητροπολίτης Πριγκιποννήσων Ιάκωβος τον τίμησε με τον χρυσό Σταυρό της Μητροπόλεώς του. Ο Μητροπολίτης Δράμας Παύλος τον τίμησε με τον χρυσό Σταυρό του Αγίου και Εθνομάρτυρα Χρυσοστόμου. Το ιερό ίδρυμα Παναγία Σουμελά τον τίμησε με τον χρυσό Σταυρό. Δεκάδες είναι και οι διακρίσεις του από πολιτιστικούς-Δημόσιους φορείς.

Αιωνία σου η μνήμη αγαπητέ συμμαθητή και συγχωριανέ

Πλοίαρχος (ε) ε.α. Χρήστος Γιανταμίδης Π.Ν.
Αθήνα 22 Νοεμβρίου 2020

Έκφραση συλλυπητηρίων

Ο Δημήτριος Καβαλάρης του Χαραλάμπους και της Ελπίδας, γεννήθηκε στο Περίβλεπτο το 1933, κάτοικος και του χωριού Μεσχωριού του Δήμου Παρανεστίου, απεβίωσε από covid19 – κορονοϊό, την 21 Νοεμβρίου 2020 στο Γενικό Νοσοκομείο Δράμας, σε ηλικία 87 ετών.

Ο Δημήτριος Καβαλάρης υπήρξε ένας εξαιρετος οικογενειάρχης-άνθρωπος, αγαπητός από όλους τους κατοίκους των δύο αναφερομένων χωριών.

Με ζήλο και με μεγάλη υπευθυνότητα διαφύλαξε τους αγρούς της κοινότητας Παρανεστίου επί 35 χρόνια, ως Αγροφύλακας.

Μεγάλη ήταν και η προσφορά του στην κατασκευή της αίθουσας δεξιώσεων και εορτών του χωριού Περιβλέππου καθώς και στην επισκευή της εκκλησίας του Αγίου Δημητρίου μετά την πυρκαγιά που υπέστη.

Στην οικογένειά του εκφράζουμε τα θερμά μας συλλυπητήρια και την βαθιά μας θλίψη για την απώλεια του αγαπημένου τους. Ο Θεός ας τον αναπαύσει στον επουράνιο παράδεισο.

Αιωνία σου η μνήμη, αγαπητέ συγχωριανέ!

Πλοίαρχος (ε) ε.α. Χρήστος Γιανταμίδης Π.Ν.
Αθήνα 22 Νοεμβρίου 2020

τα ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ μας

Γεννήσεις:

Την Δευτέρα 7 Σεπτεμβρίου, ο Ζανέτας Ιωακείμ του Αναστασίου και η Σιαμάγκα Έφη απέκτησαν αγόρι.

Την Κυριακή 4 Οκτωβρίου, ο Τουλίκας Δημήτριος του Αθανασίου και η Μπόγλου Μαρία απέκτησαν αγόρι.

Την Πέμπτη 15 Οκτωβρίου, ο Γεωργιάδης Χρήστος του Κωνσταντίνου και η Ματράκη Ευδοκία απέκτησαν αγόρι.

Την Δευτέρα 2 Νοεμβρίου, ο Λαζίδης Απόστολος και η Ζανέτα Χαρίκλεια απέκτησαν αγόρι.

Την Τετάρτη 11 Νοεμβρίου, ο Αραβίδης Ευθύμιος του Αναστασίου και η Γεωργία Χατζούδη απέκτησαν αγόρι.

Την Παρασκευή 26 Μαρτίου ο Ιωάννης Τοπουζίδης του Ισαάκ και η Ιωάννα Σισμανίδου απέκτησαν κορίτσι.

Απεβίωσαν:

Την Παρασκευή 24 Ιανουαρίου 2020 απεβίωσε ο Κοκκινίδης Θεοφάνης σε ηλικία 89 ετών, κάτοικος Νέας Τραπεζούντας Πιερίας.

Την Δευτέρα 12 Οκτωβρίου, απεβίωσε ο Αντωνιάδης Μιχαήλ του Λαζάρου, σε ηλικία 89 ετών κάτοικος Κορινού Πιερίας.

Την Τρίτη 27 Οκτωβρίου απεβίωσε η Στρατηγοπούλου Ελπίδα του Δημητρίου, σε ηλικία 69 ετών κάτοικος Κατερίνης

Την Τρίτη 17 Νοεμβρίου 2020, απεβίωσε ο Χαραλαμπίδης Χαράλαμπος του Αναστασίου, σε ηλικία 77 ετών, κάτοικος Θεσσαλονίκης.

Το Σάββατο 21 Νοεμβρίου 2020, απεβίωσε η Χαριτοπούλου Ελευθερία (το γένος Μαυροπούλου), σε ηλικία 80 ετών κάτοικος Νέας Τραπεζούντας Πιερίας.

Το Σάββατο 19 Δεκεμβρίου 2020, απεβίωσε η Γρηγοριάδου Παρασκευή (σύζυγος Σταύρου), σε ηλικία 58 ετών, κάτοικος Κατερίνης.

Την Πέμπτη 24 Δεκεμβρίου 2020, απεβίωσε η Κοντογιάννη Αφροδίτη (το γένος Αλχαζίδου), σε ηλικία 89 ετών, κάτοικος Νέας Τραπεζούντας Πιερίας.

Την Πέμπτη 24 Δεκεμβρίου 2020, απεβίωσε η Ανθοπούλου Σοφία (σύζυγος Ιωάννου), σε ηλικία 76 ετών, κάτοικος Νέας Τραπεζούντας Πιερίας.

Την Παρασκευή 25 Δεκεμβρίου 2020, απεβίωσε η Χαραλαμπίδου Αλεξάνδρα, σε ηλικία 92 ετών, κάτοικος Νέας Τραπεζούντας Πιερίας.

Το Σάββατο 2 Ιανουαρίου 2021, απεβίωσε η Σεϊταρίδου Χρυσούλα (το γένος Εφραιμίδου), σε ηλικία 82 ετών, κάτοικος Κατερίνης.

Την Παρασκευή 5 Φεβρουαρίου 2021, απεβίωσε ο Σουντουλίδης Γεώργιος του Δημητρίου, σε ηλικία 69 ετών, κάτοικος Νέας Τραπεζούντας Πιερίας.

Την Δευτέρα 8 Φεβρουαρίου 2021, απεβίωσε η Κυριακάκη Ευγενία (το γένος Ιωαννίδου), σε ηλικία 82 ετών, κάτοικος Κατερίνης.

ΤΟ ΠΑΣΧΑ ΣΤΟΝ ΟΦΙ ΤΟΥ ΠΟΝΤΟΥ

συνέχεια από τη σελ. 1



Η Λαμπρή ήταν ιδιαίτερη χαρά για τα παιδιά. Την ημέρα αυτή θα φορούσαν τα καινούργια ρούχα, που τους αγόρασαν οι γονείς τους. Γι' αυτό και με τόση αγωνία περίμεναν τότε να ξημερώσει η μεγάλη αυτή ημέρα.

Στον Όφη και τον Πόντο γενικά, η Ανάσταση δεν γινόταν τα μεσάνυχτα, όπως εδώ στην Ελλάδα, αλλά τα χαράματα της Κυριακής, όρθρου βαθέος» κατά τα ιερά κείμενα.

Πριν αρχίσει η λειτουργία της Αναστάσεως, ο παπάς ρωτούσε από την Ωραία Πύλη, αν λείπει κανένας χωρικός και έπρεπε να ειδοποιηθεί. Και μόνο ύστερα από την προσέλευση όλων των χριστιανών άρχιζε να ψάλλεται το τροπάριο της Αναστάσεως.

Το πρωί της Αναστάσεως και προτού ν' απολύσει η εκκλησία, άρχιζε ο ασπασμός. Ο γεροντότερος των κατοίκων παίρνει από το χέρι του παπά την εικόνα της Αναστάσεως, ο δεύτερος τον Σταυρό και ακολουθούν στη σειρά δύο-τρεις, σχηματίζουν μια γραμμή και χαιρετά ο καθένας όλους τους άλλους λέγοντας «Χριστός Ανέστη!». Αυτό το θεωρούσαν αδελφосύνη. Όσοι είχαν μικροδιαφορές αναμεταξύ τους συμφιλιώνονταν λέγοντας ο ένας τον άλλον: «σχωρά με» - «ο Θεός να σχωρά σε!» και μετά κοινωνούσαν.

Ορισμένα από τα λαμπριάτικα αυτά έθιμα, μετά από τα αιματηρά γεγονότα, που ακολούθησαν μετά από τον πρώτο παγκόσμιο πόλεμο, έχουν εγκαταλειφθεί. Ο πόλεμος σκλήρυνε τις καρδιές, σκόρπισε παντού το πένθος. Σε πολλά σπίτια σταμάτησαν οι χοροί και τα τραγούδια. Αυτό όμως δεν σημαίνει ότι οι Έλληνες έχασαν την πίστη τους στο λυτρωτή Χριστό. Αντίθετα, η πίστη τους στη θυσία του Θεανθρώπου έγινε πιο μεγάλη, πιο δυνατή και

κατεπράυνε την οδύνη τους για το χαμό των προσφιλών τους προσώπων.

Η Λαμπρή στον Πόντο, ξέχωρα από όσα παραπάνω έχουμε πει, είχε και εθνικό χαρακτήρα. Οι ξενιτεμένοι έπρεπε να γυρίσουν στα σπίτια τους και να κάνουν τη Λαμπρή μαζί με τους δικούς τους. Παράλληλα, το έθιμο των πυροβολισμών, που σε καμιά άλλη θρησκευτική τελετή δεν μπορούσε να προκληθεί, ήταν το αποκορύφωμα ενός εθνικού παραληρήματος. Με τους πυροβολισμούς δεν χαιρετούσαν μόνο την Ανάσταση του Χριστού, αλλά και την ανάσταση του Έθνους και δυνάμωσαν την πίστη τους στη μελλοντική ανάσταση του Γένους.

Μετά την Ανάσταση ο κόσμος πήγαινε στο σπίτι. Τσουγκρίζαν τα αυγά, που πήγαν τη Μ. Πέμπτη στην εκκλησία, και αναφωνούσαν: «Χριστός ανέστη!». – «Αληθώς ανέστη!». Έτρωγαν τα «ευχιασμένα» αυγά και ύστερα στρώνονταν και τρώγανε. Ύστερα άρχιζαν οι επισκέψεις στα σπίτια.

Η Διπλανάσταση, η Αγάπη, γινόταν το απόγευμα. Το Ευαγγέλιο λέγονταν σ' όλες τις χριστιανικές γλώσσες και στα αραβικά.

Στη Διπλανάσταση αρχίζει με πολύ πάθος το τσουγκρισμα των αυγών. Ομάδες – ομάδες οι μερακλήδες αμίλλονται, ποιος θα βγει «πρωταθλητής» στο τσουγκρισμα, ποιανού αυγό θα κατισχύσει. Ιαχές και ατέλειωτες ζητωκραυγές δονούν την ατμόσφαιρα υπέρ του νικητή.

Την ακολουθία της Διπλανάστασης συνόδευαν ομοβροντίες οπλοφόρων.

Με τα πανέρια στα χέρια γεμάτα κόκκινα αυγά ή πίτες περιμένουν οι χριστιανοί κοντά στα μνήματα τον παπά, να ψάλει τρισάγιο πάνω στον τάφο των προσφιλών τους. Τα μνήματα συνηθίζονταν να είναι κοντά στην εκκλησία, για ν' ανάβουν κεριά στα κοιμητήρια, που χρησιμοποιούνταν αντί για σταυρό. Μέσα σ' αυτά ήταν λαξευμένη μια πορτίτσα. Την τελετή της διανομής των αυγών στα μνήματα παρακολουθούσαν και Τούρκοι, που έπαιρναν με χαρά το κόκκινο αυγό.

Τη δεύτερη μέρα του Πάσχα άρχιζαν οι χοροί και οι πανηγυρισμοί κάτω από τους γλυκούς ήχους της λύρας, κ ε μ ε ν τ ζ έ, και του τουλούμ-ζουρνά ή νταούλ-ζουρνά. Ο χορός του Πάσχα είχε ξεχωριστό ενδιαφέρον. Δεν επρόκειτο μόνο για διασκέδαση, αλλά και για λατρευτή παράδοση.

Πρώτος σέρνει το χορό ο ίδιος ο παπάς. Τούτο είχε χαρακτηριστικές λεπτομέρειες, που έδεναν αμεσώτατα το χορό της ημέρας με τη λατρεία. Ο παπάς κάθε χωριού στον Όφη απαραίτητα έπρεπε μια φορά να γυρίσει τον κυκλικό χορό του Πάσχα, για να συνεχίζουν οι νέοι και οι μεσόκοποι ως το βράδυ.

Οι μέρες του Πάσχα λέγονταν λ α μ π ρ ή μ ε ρ α. Σ' όλο το διάστημα των πενήντα ημερών μετά το Πάσχα οι Οφίτες χαιρετιόντουσαν μόνο με το «Χριστός ανέστη!». –«Αληθώς ανέστη!».

Επιτυγχόντες σε Α.Ε.Ι και Τ.Ε.Ι με Οφίτικη καταγωγή

Αδαμίδης Στάυρος του Χρήστου και της Μελίνας, εισαχθείς στη Σχολή Αστυφυλάκων Κομοτηνής.
Ανθοπούλου Σοφία του Γεωργίου και της Μπίρκιτ Σολτα εισαχθείσα στο Τμήμα Πληροφορικής του Πανεπιστημίου Φλίνσπουργκ Γερμανίας.

Κιλ Ολυμπία του Αριστοτέλη και της Αθηνάς Τερζίδου, εισαχθείσα στην Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.

Μαυρόπουλος Χρήστος του Δημητρίου και της Ετέρης, εισαχθείς στο Τ.Ε.Φ.Α. του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Κομοτηνής.

Σεϊταρίδου Έλλη του Ιωάννου και της Ελένης, εισαχθείσα στο Τμήμα Γεωπονίας του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας (Βόλος).

Σεϊταρίδου Ειρήνη του Χρήστου και της Μαρίας, εισαχθείσα στο Διεθνές Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Τμήμα Γεωπονίας.

Τερζίδης Ιωάννης του Μιχαήλ και της Μαρίας Κυρίτση, εισαχθείς στην Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Χαϊδελβέργης Γερμανίας.

Τερζίδου Φωτεινή του Μιχαήλ και της Μαρίας Κυρίτση, εισαχθείσα στο Τμήμα Γαλλικής και Αγγλικής Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Στουτγκάρδης Γερμανίας.

Τζομίδου Μαρία του Κωνσταντίνου και της Στεργιανής Νικοδέλη, εισαχθείσα στη σχολή Νηπιαγωγών του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Μην ξεχνάτε να τακτοποιήσετε την συνδρομή σας για τα «ΟΦΙΤΙΚΑ ΝΕΑ»

στους ανταποκριτές μας:

Σταυριανίδη Σταύρο, τηλ. 6973496145.

στον ταμία του συλλόγου:

Εφραιμίδη Βασίλειο τηλ. 6976806391,

Ταχυδρομικώς, με εντολή, με τα στοιχεία:

Μορφωτικός Ποντιακός Σύλλογος Αλέξανδρος Υψηλάντης Νέας Τραπεζούντας Πιερίας Τ.Θ.

8004 ΤΚ 60100 Κατερίνη Πιερίας.

Μέσω τραπεζών για συνδρομητές εσωτερικού και εξωτερικού στους κάτωθι λογαριασμούς:

Εθνική Τράπεζα Ελλάδας:

373/296174-11

IBAN: GR 600110373000037329617411

Eurobank Εργασίας:

0026-0210-15-0100477219

IBAN: GR 9402602100000150100477219

Στην κατάθεση μέσω τραπεζών θα πρέπει να αναγράφονται τα στοιχεία του καταθέτη για να αποσταλεί και η σχετική απόδειξη από το ταμείο του Συλλόγου.

Εκ του Δ.Σ. του Συλλόγου



Προσωπική εργασία των κατοίκων για την ανέγερση του Ι.Ν. Ζωοδόχου Πηγής

Αναμνήσεις από την ίδρυση της Νέας Τραπεζούντας -την οικογενειακή ζωή- και τα σχολικά χρόνια

Συνέχεια από τη σελ. 1

Ανακάλυψε από πληροφορίες ότι στην Κατερίνη είναι μια επιτροπή αγοράς για ένα τσιφλίκι που πουλιέται και γράφεται για ένα κλήρο εξήντα στρεμμάτων. Όμως στην Κατερίνη σπίτι δεν είχαμε και ένα χειμώνα μείναμε σε κάτι βλάχικες καλύβες στο χωριό που τότε λεγότανε Κάτω Αγιάννης. Είχανε φύγει οι βλάχοι και μπήκαμε μέσα εμείς. Αυτές από πάνω ήταν σκεπασμένες με χόρτα σίκαλης, όταν έβρεχε έτρεχε μέσα το νερό, κουτσά στραβά βγάλαμε το χειμώνα. Ευτυχώς που βρεθήκανε αυτοί οι συλλογισμένοι άνθρωποι και μαζευτήκαμε, στην σημερινή Τραπεζούντα. Εδώ τώρα ήμασταν καμιά σαράντα οικογένειες.

Είχαμε ένα φούρνο σε μια πλατειούλα για ψωμιά, από αυτά τα χωριάτικα και το σπουδαίο ήταν για να γίνει καλή δουλειά έπρεπε να βάλουν σειρά στο φούρνισμα. Βρήκανε μια γερόντισσα την πεθερά του Ποζίδη, αυτή είχε την ευθύνη του ψησίματος ήξερε και από την δουλειά, και κρατούσε όλο το κουμάντο, ποιος θα έχει σειρά. Μέρα-νύχτα ο φούρνος λειτουργούσε.

Αυτά για το ψωμί, μετά ήταν το άλλο το πιο ευχάριστο. Για να φύγει όλη η στεναχώρια και η φτώχεια, έπρεπε να το ρίξουν στο χορό και τα τραγούδια. Επιστρατεύεται ο Αντώνης Αθανασιάδης με τον κεμεντζέ του. Μόλις ερχότανε από την δουλειά με κούραση και οτιδήποτε άλλο, αμέσως στη μικρή πλατειούλα χορό μέχρι τις δώδεκα με μία η ώρα, μαθαίναμε τότε τους χορούς και εμείς τα πιτσιρίκια. Αυτό γινότανε ολόκληρο το χειμώνα, μας έβλεπαν οι ντόπιοι από τον Κάτω Αγιάννη και λέγανε τί άνθρωποι είναι αυτοί, την φτώχεια τους δεν την κοιτάνε; Και εμείς τους λέγαμε αυτό είναι η ζωή μας και το φαί μας.

Ξεκίνησε η διανομή των οικοπέδων, ο πατέρας μου με πήρε και πάμε στο γραφείο και μου λέει «βάλε το χέρι μέσα στο κουτί και τράβα ένα χαρτί», έκανα αυτό που μου είπε, «εγώ» μου λέει «δεν έχω τύχη, μήπως εσύ έχεις καλύτερο». Όταν βγήκε ο αριθμός ο Γραμματέας είπε «τον πιο καλύτερο αριθμό, το πιο κεντρικό οικόπεδο» και πήραμε τους κλήρους.

Όταν πιά ήρθε η άνοιξη αρχίσαμε σαν τα σαλιγκάρια να βγαίνουμε από τις καλύβες και να πηγαίνουμε στο χωριό όπου αρχίσανε να χτίζονται οι πρώτες παράγκες. Το πρωινό πάμε εγώ, η μεγάλη αδελφή η Αναστασία και η Μαρία, παίρνομε ένα πριόνι και τσεκούρι, πάμε στο δάσος και κόβουμε πασσάλους, όμως ώσπου να βρούμε τους πασσάλους κάναμε πολύ καιρό γιατί ήταν όλο αγκάθια, παλιούρια. Μόλις βρήκαμε τούς πασσάλους τους κουβαλάμε στο οικόπεδο και αμέσως ανοίγομε τρύπες εκείνη την ημέρα μέχρι αργά το βράδυ. Το πρωί ο πατέρας πάει στην Κατερίνη φέρνει τις λαμαρίνες με αγωγιάτη και αλογόκαρο και κάναμε τη σκεπή. Την άλλη την ημέρα κόψαμε βέργες πάλι από το δάσος όλη την ημέρα, μετά κάναμε λάσπη με το χώμα και άσπρισμα με πέντε οκάδες ασβέστη. Αυτό ήταν όλο, έτσι έγινε η πρώτη κατοικία στη Τραπεζούντα, μπήκαμε και τώρα έγινε η τέταρτη μετακόμιση, σε μια εβδομάδα το τελειώσαμε.

Από δω και πέρα όμως αρχίζει άλλη ταλαιπωρία,



Αγώνας Βόλεϊ στο 1ο Δημοτικό Σχολείο

το ένα βάσανο φεύγει έρχεται το άλλο. Μπήκαμε μέσα εμείς όλο χαρά, κάναμε δικό μας σπίτι, ναι αλλά η χαρά ήταν για λίγο διάστημα. Ακόμα καλά δεν συνήλαμα πλακώνει μια ελονοσία, όλο το χωριό στα κρεβάτια, τρομάξαμε για να σωθούμε. Κάθε βδομάδα η καμπάνα χτυπούσε για πεθαμένους. Ευτυχώς η σωτηρία μας ήταν ένας γιατρός παθολόγος, δικός μας, ο Λάζαρος ο Μαυρόπουλος, γυρνούσε από σπίτι σε σπίτι και μας έδινε φάρμακα, ήταν τα λεγόμενα εκείνο τον καιρό το κινό και η ατεπρίνη δυο λογίων φάρμακα. Αυτός ο γιατρός ήταν η σωτηρία μας και έτσι πέρασε εκείνο το καλοκαίρι.

Μετά φτάσαμε στο 1929 αρχίσαμε λίγο να κάνουμε κάποιο κουμάντο, βάζουμε καπνά, μέσα μεταφοράς δεν είχαμε, με τα καλάθια στους ώμους κουβαλούσαμε τα καπνά από τα χωράφια. Θυμάμαι τη μάνα να είναι σε ενδιαφέρουσα και το καλάθι στον ώμο. Αυτή ήταν η τραγική κατάσταση που περάσαμε όλα αυτά τα χρόνια και να σε τιμωρεί και η φύση. Το 1929 είχαμε μεγάλη αποτυχία, έκανε τη μεγαλύτερη ξηρασία, από τα είκοσι στρέμματα κάναμε μόνο 1100 οκάδες. Αρχίσαμε πια να παίρνομε την κάτω βόλτα, χρεωθήκαμε και εκεί που είχαμε λεφτά τώρα φτάσαμε στις εκατό χιλιάδες χρέος, αρκετά λεφτά, οπότε η ζωή μας έγινε προβληματική, αρχίσανε οι δυσκολίες.

Φτάσαμε εδώ, τώρα όλα δύσκολα, ο πατέρας μου μας γράφει στον Κάτω Αγιάννη στο Δημοτικό Σχολείο στην τρίτη τάξη και μέχρι την Άνοιξη του 1934 ήμουν στην έκτη τάξη. Σηκωνόμασταν το πρωί μέσα στο χειμώνα να πάμε στο σχολείο, δεν είχαμε να φορέσουμε

παπούτσια, φορούσαμε τσαρούχια με βαμβακερές κάλτσες να βρέχονται τα πόδια μέσα στη λάσπη. Ανάβαμε την σόμπα τα στεγνώναμε και μετά αρχίζαμε το μάθημα. Κάθε μέρα έπρεπε να κουβαλάμε από ένα κομμάτι ξύλο για την σόμπα, αλλιώς δεν γινότανε, είχαμε τιμωρία. Το πιο δύσκολο ήταν που είχαμε μάθημα πρωί και απόγευμα, παίρναμε μαζί φαγητό, τί φαγητό; δυο τρεις ελιές, λίγη μυτζήθρα και επί τέσσερα χρόνια το ψωμί μας ήταν από καλαμπόκι. Το μεσημέρι άναβε η σόμπα τα ζεσταίναμε τρώγαμε και παίζαμε μπάλα ώσπου να έρθει η ώρα του μαθήματος. Αυτή ήταν όλη η ιστορία σε αυτά τα τέσσερα χρόνια, δεν είχαμε και βιβλία, είχαμε ένα Αναγνωστικό, μια Γεωγραφία και μια ιστορία, Αριθμητική στον πίνακα ότι μας έλεγε ο δάσκαλος. Μας έδινε τα προβλήματα, άντε πάνε σπίτι να τα λύσεις. Εγώ ευτυχώς είχα τον πατέρα μου και με βοηθούσε και τα πήγαινα λυμένα, άλλοι που δεν ήξεραν οι πατεράδες τους φαντάζεστε τι γινότανε. Βιβλία μπορεί να υπήρχαν, αλλά πού να βρεις λεφτά να τα αγοράσεις, γιατί τότε τα αγοράζαμε. Περιμέναμε να γεννήσουν οι κότες να πάρουμε ένα αυγό και να πάρουμε ένα τετράδιο γιατί και εκείνο το αυγό το είχαμε ανάγκη. Φαντασθείτε πώς ήταν η ζωή εκείνο τον καιρό. Εκείνη την εποχή δεν είναι υπερβολή την έζησα στην πραγματικότητα. Αυτή ήταν όλη η ταλαιπωρία μου η καταραμένη η φτώχεια. Φυσικά αυτά τώρα φαίνονται παράξενα και απίστευτα. Στην τωρινή γενιά, έχουν και δίκιο, είναι και λίγο απίστευτα και όμως είναι όλα αληθινά. Όλο αυτό το διάστημα που πηγαίναμε στο σχολείο ήμασταν 180 παιδιά και είχαμε έναν δάσκαλο και μια δασκάλα,

μόνο να μας μετρήσουν δεν προλάβαιναν.

Αυτά όλοι οι χωριανοί μας αφού τα έζησαν στο πετσί τους μαζεύτηκαν μια μέρα και πήραν την απόφαση να χτίσουν ένα πρόχειρο σχολείο στην πλατεία του χωριού αμέσως κάνουν μια τριμελή επιτροπή για να διαχειριστούν όλη την κατάσταση, τον Πολυχρονίδη Ιωάννη, τον Χατζηιωαννίδη Ηλία και τον Αναστάσιο Σεϊταρίδη. Αφού εκλέχτηκε η επιτροπή η πρώτη τους δουλειά ήταν να κάνουν έρανο, μπαίνουν στο χωριό και μαζεύουν λεφτά, κατεβαίνουν στην Κατερίνη και παίρνουν ξυλεία και λαμαρίνες. Όσο για το χτίσιμο είχαν μαστόρους, η δουλειά όλη γινότανε δωρεάν. Όμως μόνο την Κυριακή μπορούσαν να δουλέψουν, τις άλλες μέρες πηγαίνανε στη δική τους δουλειά. Και έτσι αρχίσανε να το χτίζουν με τσακατούρα γύρω και λάσπη. Σε ένα μήνα μέσα είχαν τελειώσει. Όταν πιά είχαν τελειώσει κάνανε τα εγκαίνια. Αλλά θυμάμαι πριν να κάνουν τα εγκαίνια ήθελαν δάσκαλο, πάνε στην επιθεώρηση και λένε στον επιθεωρητή ότι εμείς κάναμε ένα σχολικό κτίριο προσωρινό, το τελειώσαμε και τώρα θέλουμε δάσκαλο. Λέει ο επιθεωρητής «είναι πολύ δύσκολο γιατί δεν έχομε, εσείς σ' ένα μήνα το κάνατε το σχολείο δώστε μου περιθώριο δέκα μέρες. Χαρά η επιτροπή, εμείς περιμέναμε τέσσερα χρόνια οι δέκα μέρες δεν είναι τίποτα. Μετά από την λήξη της προθεσμίας, μας στέλνει ένα νεαρό δάσκαλο από τη Μηλιά Κατερίνης ονόματι Νικόλαος Τσάρας. Εμείς πιά όλο χαρά, τώρα θα έχομε κοντά μας το σχολείο. Και έτσι μια Κυριακή γίνονται τα εγκαίνια για το πρώτο Δημοτικό Σχολείο στην Τραπεζούντα το 1934.

Η ΕΛΛΗΝΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΝΗΣΙΩΝ ΤΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ



του ΗΛΙΑ ΣΠΑΝΟΥ

Το Αιγαίο είναι το λίκνο του ελληνισμού. Οι δυο έννοιες άλλωστε, θεωρούνται ταυτόσημες. Ιστορικά ευρήματα πιστοποιούν ότι οι πολιτιστικές διεργασίες που οδήγησαν στη διαμόρφωση του ελληνικού πολιτισμού άρχισαν στο Αιγαίο από τη νεολιθική εποχή. Εντάθηκαν κατά την πρώιμη εποχή του χαλκού (3.200 – 2.000 π.χ.), και κορυφώθηκαν με την ανάπτυξη του μινωικού πολιτισμού, που διαδόθηκε ευρύτατα στο Αιγαίο, έφθασε στην ηπειρωτική Ελλάδα και συνέβαλε στην άνθηση του μυκηναϊκού πολιτισμού (1.600 π.χ. και έπειτα).

Οι Έλληνες εμφανίζονται στο Αιγαίο με σαφή πλέον εθνολογικά χαρακτηριστικά από το 2.000 π.χ. Η δυτική πλευρά του πελάγους και οι Κυκλάδες κατοικούνται από τους Πρώτο-Έλληνες. Αυτοί δείχνουν βαθμιαία στοιχεία του κυκλαδικού και του κρητικού πολιτισμού και αφομοιώνουν τμήματα των προελληνικών λαών. Γύρω στο 1.600 π.χ. υιοθετούν ολόκληρες πλευρές του μινωικού πολιτισμού. Απ' αυτές τις εθνικές αναμειξεις και τις πολιτικές επιρροές προκύπτει το ελληνικό έθνος και ο πρώτος πολιτισμός του ο μυκηναϊκός.

Στους αιώνες που ακολούθησαν και ως τις αρχές της κλασικής εποχής (500 π.χ.) οι Έλληνες και κυρίως οι Αιγαίοι Έλληνες, απλώνονται σε κάθε γωνιά του πελάγους. Εποικίζουν τα Δωδεκάνησα, τη Χαλκιδική, τη Θράκη, την Προποντίδα, τα παράλια της Μικράς Ασίας και φθάνουν ως τον Εύξεινο Πόντο και τη Σκυθία. Και με τα πλωτά μέσα που διαθέτουν και το παράτολμο θάρρος τους προωθούνται προς την Συρία, την Κιλικία, την Ιταλία.

Ολόκληρο το Αιγαίο, αλλά και κάθε περιοχή γύρω από το Αιγαίο, που κατοικήθηκε από Έλληνες δεν έπαψε να έχει ελληνικό πληθυσμό ως τις μέρες μας, με εξαίρεση τα μικρασιατικά παράλια, απ' όπου εκδιώχθηκαν οι Έλληνες από τους Τούρκους το 1922. Και μολονότι το Αιγαίο δέχθηκε πολλές επιδρομές και εξουσιαστική από ξένους και για μεγαλύτερο διάστημα από τους Τούρκους, παρέμεινε εθνικά και πολιτιστικά στο σύνολό του ελληνικό.

«Η ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ»

Αν το Αιγαίο εδιχοτομείτο, όπως αξιώνει η Άγκυρα, θα περιέρχονταν στην Τουρκία - εκτός από την Ίμβρο και την Τένεδο που της παραχωρήθηκαν με τη συνθήκη της Λωζάνης - νησιά μας όπως η Σαμοθράκη, η Λήμνος, η Λέσβος, η Χίος, η Σάμος, η Ικάρια και τα Δωδεκάνησα. Καθένα όμως από τα νησιά αυτά, έχει να επιδείξει ερείπια αρχαίων ελληνικών πόλεων, λιμανιών, υδραγωγείων, ναών καθώς και μνημεία που μαρτυρούν για το λαμπρό ελληνικό παρελθόν τους. Και οι κάτοικοι τους συνέβαλαν στη διαμόρφωση του σύγχρονου πολιτισμού σε βάθος που προκαλεί το θαυμασμό και το δέος. Ο μεγαλύτερος γιατρός της αρχαιότητας ο Ιπποκράτης, που οι θεωρίες του επί αιώνες θεωρούνταν αξιώματα και μέχρι σήμερα ακόμη οι γιατροί δίνουν τον υπέροχο όρκου του, ήταν από την Κω, όπου και ίδρυσε το Ασκληπιείο του. Ο θεμελιωτής των μαθηματικών, ο Πυθαγόρας, ήταν Σάμιος. Ο Όμηρος, κατά μία εκδοχή, ήταν Χίος. Αλλά και η λυρική ποίηση οφείλει πολλά στα αιγαιοπελαγίτικα νησιά. Η Σαπφώ κι ο Αλκαίος ήταν Λέσβιοι και ο Ανακρέων έζησε στη Σάμο. Στον τομέα της φιλοσοφίας ονομαστοί έμειναν οι Λέσβιοι Πιπτακός και Θεόφραστος και ο Ρόδιος Παναίτιος. Στον τομέα της τέχνης η συμβολή των νησιών υπήρξε εντυπωσιακή. Ας μνημονεύσουμε ενδεικτικά την περίφημη σχολή της Ρόδου, που άφησε έργα όπως ο Κολοσσός της Ρόδου και ο Λαοκόων. Αλλά και στη ρητορική, η συμβολή τους ήταν μεγάλη. Παράδειγμα η ρητορική σχολή της Ρόδου με έξοχους εκπροσώπους της τον Αθηνόδωρο και τον Απολλώνιο.



Η ΤΟΥΡΚΙΚΗ ΚΥΡΙΑΡΧΙΑ

Οι Τούρκοι εμφανίστηκαν στην περιοχή πολύ αργά. Μόλις κατά τον 11ο αιώνα μ.Χ. σημειώνονται οι πρώτες εξορμήσεις τους κατά των νησιών του Αιγαίου. Αλλά αυτές οι εξορμήσεις είχαν ακόμα το χαρακτηριστικό των πειρατικών επιδρομών. Δεν ήταν επιχειρήσεις κατακτητικές που είχαν σαν στόχο την επέκταση. Η κατάσταση αυτή κράτησε πάνω από τρεις αιώνες. Τελικά, κατάφεραν να γίνουν κύριοι των νησιών μετά την Άλωση της Κωνσταντινούπολης και την κατάληψη της ηπειρωτικής Ελλάδας, ανάμεσα στο 1456 και το 1669, με εξαίρεση την Τήνο, που καταλήφθηκε το 1715. Δεν μπόρεσαν όμως ποτέ να τα υποτάξουν ολόκληρωτικά. Η κυριαρχία τους ήταν περιορισμένη. Και η επίδραση τους στην εξέλιξη των νησιών υπήρξε γενικά αρνητική. Τα απομύζησαν χωρίς να τους προσφέρουν τίποτα. Και ενέργησαν σαν τροχοπέδη στην πρόοδό τους.

Παρόλα αυτά ήταν τέτοιος ο δυναμισμός του ελληνικού νησιωτικού πληθυσμού, ώστε και κάτω από τον οθωμανικό ζυγό, βρήκε πολλούς τρόπους όχι μόνο να επιβιώσει, αλλά και ν' αναπτυχθεί σταθερά. Και το

1821 είχε φτάσει σε τέτοια ακμή ώστε μπόρεσε να συμβάλει ουσιαστικά στον Αγώνα της Ανεξαρτησίας του Έθνους. Δεν κατάφεραν, λοιπόν, ποτέ οι Τούρκοι να αποκτήσουν τίτλους κυριότητας στα νησιά σαν κατακτητές. Γι' αυτό ούτε τους κατοίκους τους μπόρεσαν να αφομοιώσουν ούτε να αλλοιώσουν τα εθνολογικά χαρακτηριστικά των νησιών.

Εντούτοις, τα νησιά του ανατολικού Αιγαίου, παρά την αναμφισβήτητη ελληνικότητά τους και τους αγώνες τους δεν απελευθερώθηκαν αμέσως μόλις ανάκτησε την ανεξαρτησία της η ηπειρωτική Ελλάδα. Χρειάστηκε να συνεχίσουν τους αγώνες τους. Χρειάστηκε να γίνουν οι Βαλκανικοί Πόλεμοι του 1912-1913. Χρειάστηκε να πάρει μέρος η Ελλάδα στον Πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο στο πλευρό της Αντάντ, για να ενταχθεί οριστικά το Αιγαιατικό Αρχιπέλαγος σαν νησιώτικο συγκρότημα στην ελληνική επικράτεια. Ποτέ άλλοτε συμπαγείς και αμιγείς εθνικά και πολιτιστικά πληθυσμοί δεν πλήρωσαν με τόσους αγώνες και με τόσο αίμα το δικαίωμα τους να ζήσουν ελεύθεροι.

ΕΙΡΗΝΗ ΜΕ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

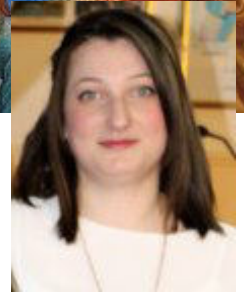
Η Ελλάδα επιθυμεί την ειρήνη στο Αιγαίο. Το απέδειξε στη διάρκεια των 80 και πλέον ετών. Αλλά δεν είναι διατεθειμένη να την εξασφαλίσει θυσιάζοντας την ελευθερία της. Δέχεται να συζητήσει οποιοδήποτε ζήτημα με την Τουρκία, αλλά όχι τα κυριαρχικά της δικαιώματα. Για κάθε θέμα που αμφισβητείται μπορεί να εφαρμοστεί ο διεθνής νόμος και η διεθνής πρακτική, όπως λ.χ. στην περίπτωση της υφαλοκρηπίδας του Αιγαίου, της οποίας είναι αναγκαία η οριοθέτηση. Και αν η Τουρκία δεχόταν το ίδιο, δε θα υπήρχε κρίση του Αιγαίου. Όμως η Τουρκία σε κανένα ζήτημα δε θέλει να εφαρμοστεί ο διεθνής νόμος. Και σε κανένα ζήτημα δεν ακολουθεί τη διεθνή πρακτική.

Στην πραγματικότητα δεν υπάρχουν διαφορές ανάμεσα στη Ελλάδα και την Τουρκία. Υπάρχουν βλέψεις της Τουρκίας σε βάρος της Ελλάδος.

Οι διαφορές μπορούν να συζητηθούν και να λυθούν. Αλλά οι εδαφικές βλέψεις δεν μπορούν να γίνουν αντικείμενο διαπραγματεύσεων. Καμία χώρα δε διαπραγματεύεται τα κυριαρχικά της δικαιώματα. Η Τουρκία δημιούργησε την κρίση του Αιγαίου. Στο χέρι της, συνεπώς, είναι να την τερματίσει. Και θα την τερματίσει αν σεβαστεί το «ΔΙΕΘΝΗ ΝΟΜΟ».



Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΑΔΑ



της Ελένης Μεγαλοπούλου
πτυχιούχος Τμήματος
Ιστορίας - Αρχαιολογίας

Η εκπαίδευση για τους αρχαίους Έλληνες θεωρείται ένα πολύ σημαντικό κομμάτι της ζωής κάθε πολίτη, καθώς αποτελεί τη βάση για τη μετέπειτα ζωή του. Στα πρώτα στάδια της ζωής του ο πολίτης θα αποκτήσει εκείνα τα εφόδια που θα τον βοηθήσουν να ενταχθεί στην κοινωνία, να σέβεται και να τιμά τους θεούς αλλά και να δημιουργήσει τη δική του οικογένεια. Η Σπάρτη και η Αθήνα αποτελούν τα πιο αντιπροσωπευτικά παραδείγματα εκπαιδευτικού συστήματος. Αρκετά διαφορετικές τόσο στο σύστημα διακυβέρνησης αλλά και στον τρόπο σκέψης, συνυφασμένες όμως σε κρίσιμες καταστάσεις όπως ο πόλεμος.

Οι Σπαρτιάτες ένας βαρύς και σιωπηλός λαός με βραχύλογο πνεύμα που σκοπός της εκπαίδευσής τους ήταν να δημιουργήσουν στρατιώτες ετοιμοπόλεμους και θαρραλέους μπροστά στον εχθρό. Ένας Σπαρτιάτης με πλήρη πολιτικά δικαιώματα είχε άπλετο ελεύθερο χρόνο καθώς ήταν ελεύθερος από τις φροντίδες για απόκτηση χρημάτων, επειδή βασιζόταν σε ένα κληρονομικό κλήρο, ο οποίος καλλιεργούνταν γι' αυτόν από κρατικούς δούλους. Μοίραζαν τη μέρα τους ανάμεσα σε ποικίλες γυμναστικές και στρατιωτικές ασκήσεις, το κυνήγι, τις δημόσιες υποθέσεις και τις λέσχες, στις οποίες δεν επιτρεπόταν καμία συζήτηση για οικονομικές υποθέσεις, τα μέλη συζητούσαν μονάχα για ο,τι ήταν ευγενικό και αξιοίτιμο και έψεγαν ο,τι ήταν ανάνδρo και ευτελές.

Αντίθετα οι Αθηναίοι, ένας λαός δημοκρατικός που αγαπούσε τη ρητορική και τη φιλοσοφία, είχαν ως σκοπό της εκπαίδευσής τους την εξάσκηση του χαρακτήρα και της καλαισθησίας καθώς επίσης και τη συμμετρική ανάπτυξη του σώματος, του νου και της φαντασίας. Κάθε μορφή χειρωνακτικής εργασίας την αντιμετώπιζαν σα βάνουση και άξια περιφρόνησης. Η εκπαίδευση τόσο στην Αθήνα όσο και στη Σπάρτη και την υπόλοιπη Ελλάδα ήταν μόνο για τα αγόρια. Τα κορίτσια δε χρειαζόταν να μορφωθούν αφού οι γυναίκες ζούσαν σε περιορισμό μέσα στο σπίτι και τα καθήκοντά τους αφορούσαν αποκλειστικά το νοικοκυριό και την ανατροφή των παιδιών μέχρι την ηλικία που ξεκινούσαν το σχολείο.

Στην Σπάρτη τα παιδιά, κυρίως τα αγόρια μέχρι την ηλικία των επτά ετών εκπαιδεύονταν αυστηρά από τις μητέρες τους ώστε να μη φοβούνται, να μην είναι κακότετρα, τα έκαναν πραγματικά μικρούς τέλειους κύριους από κάθε άποψη. Οι πατεράδες τους τα έπαιρναν μαζί στα φειδίτια, δηλαδή στις λέσχες, όπου οι ώριμοι άντρες περνούσαν εκείνες τις ώρες κατά τις οποίες αναπαύονταν και έπαιρναν τα γεύματά τους. Οι λέσχες χρησίμευαν σαν πρώτο σχολείο όπου άκουγαν τις συζητήσεις των πατεράδων τους πλά-

νω στα πολιτικά θέματα και τη βραχύλογη αστείότητα τους, εξασκούσαν στον σπαρτιατικό τρόπο ζωής. Τα κορίτσια γευμάτιζαν πάντα με τις μητέρες τους στο σπίτι.

Τα αγόρια στα επτά τους χρόνια τα έπαιρναν από τα σπίτια τους και τα οργάνωναν με πολύ συστηματικό τρόπο σε ομάδες και υποδιαιρέσεις. Αυτές ήταν οι ίλες, που πιθανόν περιλάμβαναν εξήντα τέσσερα αγόρια και οι αγέλες των οποίων ο αριθμός είναι άγνωστος. Αυτές οι ομάδες έτρωγαν μαζί, κοιμόνταν μαζί πάνω σε δεμάτια από καλάμια για στρώμα και έπαιζαν μαζί. Τα αγόρια έπρεπε να περπατάνε ξυπόλυτα πάντα και φορούσαν ένα μόνο ρούχο, το ίδιο χειμώνα καλοκαίρι. Ήταν όλα κάτω από τον έλεγχο ενός Παιδονόμου, ενός πολίτη ανώτερης τάξης, εκτίμησης και θέσης, ο οποίος μπορούσε να τα συγκεντρώσει και να τα τιμωρήσει αυστηρά, αν είχαν δείξει τεμπελιά. Το πιο φρόνιμο και θαρραλέο αγόρι σε κάθε ομάδα γινόταν Αρχηγός της και ονομαζόταν βουαγόρ ή βουαγός, δηλαδή αγελάρχης. Οι υπόλοιποι υπάκουαν στις διαταγές του και υπέμεναν τις τιμωρίες του.

Η φυσική αγωγή κυριαρχούσε σχεδόν τελείως. Γράμματα μάθαιναν βέβαια για τις ανάγκες τους αλλά οι Σπαρτιάτες δεν είχαν σπουδαίους λόγους να μάθουν να διαβάζουν. Οι γραπτοί τους νόμοι ήταν λίγοι και αυτούς τους μελοποιούσαν και τους αποστήθιζαν. Δεν είχαν καμία ανάμειξη με το εμπόριο ούτε με τους λογαριασμούς. Ελάχιστοι γνώριζαν να αριθμούν. Εκτός από τους μελοποιημένους νόμους της πόλης, υπήρχαν και τραγούδια που επαινούσαν τους νεκρούς ήρωες και χλεύαζαν τους δειλούς. Ο λόγος τους ήταν απέρπιτος και απλός, τα θέματά τους σοβαρά και ηθικοπλαστικά. Πολλά από αυτά τα τραγούδια ήταν πολεμικά εμβρατήρια που ενέπνεαν θάρρος και ζωντάνια.

Η ρητορική ήταν ολοσχερώς απαγορευμένη αφού οι στόχοι της στρατιωτικής εκπαίδευσης δεν ήταν η οξείνοια και η συσσώρευση γνώσεων αλλά η πειθαρχία, η καρτερικότητα και η νίκη στον πόλεμο. Η πειθαρχία διδασκόταν από τη συνεχή παρουσία της εξουσίας και από τις πολύ αυστηρές ποινές. Η καρτερικότητα διδασκόταν από τον όλο τρόπο της ζωής τους. Περπατούσαν ξυπόλυτοι με ένα μοναδικό ρούχο, έπαιζαν και χόρευαν γυμνοί εκτεθειμένοι σε οποιοσδήποτε κλιματολογικές συνθήκες, δεν υπήρχαν αλοιφές ή πολυτελή λουτρά για τα σώματά τους και ένα δεμάτι από καλάμια για κρεβάτι. Η τροφή που έδιναν στα αγόρια ήταν λιγοστή. Συχνά τα Σπαρτιατόπουλα τριγύρναγαν νωρίς το πρωί στην εξοχή, για να προμηθευτούν τροφή για τους εαυτούς τους για όλη τη μέρα κλέβοντας. Η οργανωμένη κλοπή ήταν ένα χαρακτηριστικό της σπαρτιατικής εκπαίδευσης. Ήταν μια θαυμάσια εξάσκηση στην ανίχνευση, στο στήσιμο ενεδρών και στη συλλογή τρο-

φής. Όλα αυτά είναι πολύ σημαντικό να τα μάθει ένας μελλοντικός στρατιώτης.

Μία συνήθης ενασχόληση όλων των ηλικιών στη Σπάρτη ήταν το κυνήγι. Αυτό επίσης αναγνωριζόταν ως μία έξοχη εξάσκηση για στρατιώτες, αφού ανέπτυσσε το θάρρος κατά την αντιμετώπιση των άγριων ζώων, την επιδεξιότητα και την οξείνοια που απαιτούνταν για την παγίδευσή τους και δυσκολίες κάθε είδους μέσα στα δάση και πάνω στα βουνά. Τα Σπαρτιατόπουλα πρέπει επίσης να μάθαιναν να ιππεύουν και να κολυμπούν. Μεγάλο μέρος του χρόνου τους αναλίσκονταν στις αθλοπαιδιές, κάτω από τη στενή επιτήρηση των μεγαλύτερων τους. Η πυγμαχία και το παγκράτιο ήταν απαγορευμένα στο νεαρό Σπαρτιάτη. Η φυσική κατάσταση των αγοριών επιθεωρούνταν κάθε δέκα μέρες από τους Εφόρους, ενώ οι επιδόσεις τους ελέγχονταν από ένα ειδικό σώμα τους Βιδαίους.

Η πάλη ενθαρρύνονταν σε όλες τις ηλικίες. Υπήρχαν οργανωμένοι αγώνες που έμοιαζαν κάπως με τους σημερινούς ποδοσφαιρικούς για τους εφήβους, σε ένα σκιερό γήπεδο περιτριγυρισμένο από σειρές πλατανιών και περικυκλωμένο από ποτάμια. Το γήπεδο είχε πρόσβαση από δύο γεφύρια. Μετά από μια νύχτα αναλωμένη σε θυσίες, δύο ομάδες εφήβων προχωρούσαν προς το γήπεδο. Όταν το πλησίαζαν, έριχναν κλήρους και οι νικητές είχαν την εκλογή των γεφυριών από τα οποία γινόταν η είσοδος στο γήπεδο διαλέγοντας χωρίς αμφιβολία σύμφωνα με την κατεύθυνση του ήλιου και του ανέμου. Οι εφηβοί χτυπιόνταν με τα χέρια τους, κλωτσιόντουσαν, δαγκώνονταν και έβγαζαν ακόμα και τα μάτια ο ένας του άλλου στην προσπάθειά τους να ρίξουν την αντίπαλη ομάδα στο νερό.

Τα κορίτσια ήταν επίσης οργανωμένα σε αγέλες. Γευμάτιζαν στο σπίτι αλλά κατά τα άλλα ζούσαν μια τελείως έξω από το σπίτι ζωή. Έπρεπε να ασκήσουν τα σώματά τους στον ίδιο βαθμό με τα αγόρια, για να μπορέσουν να γεννήσουν γερά παιδιά, έτσι έπαιρναν μέρος σε αγώνες ρώμης και ταχύτητας. Ανάμεσα στα αθλήματα τους ήταν η πάλη, το τρέξιμο και το κολύμπι. Εκθέτονταν στον ήλιο, στη σκόνη και στην κόπωση. Μάθαιναν να ρίχνουν το δίσκο και το ακόντιο. Πορεύονταν σε πομπή στις γιορτές όπως τα αγόρια. Σε κάποιες γιορτές χόρευαν και τραγουδούσαν με παρουσία νέων ανδρών επαινώντας όποιο γενναίο ήταν ανάμεσά τους και περιγελώντας τους δειλούς. Μέχρι να παντρευτούν δε φορούσαν πέπλο, μετά το γάμο όμως οι γυναίκες όφειλαν να φοράνε πέπλο και παρέμεναν στο σπίτι. Γυμναστικές, χοροί και αγώνες έπαιναν.

Κατά έναν παρόμοιο τρόπο ζούσαν τα κορίτσια στην Αθήνα. Περνούσαν τον καιρό τους μέσα στο σπίτι μαθαίνοντας να είναι σωστές οικοδέσποινες, έμπει-

ρες στην υφαντική, στη μαγειρική και στη διοίκηση του σπιτιού. Σε αντίθεση με τα κορίτσια, τα αγόρια πήγαιναν στο σχολείο όσο το δυνατόν νωρίτερα. Η σχολική τους ζωή άρχιζε όταν ήταν περίπου έξι χρονών. Πριν από αυτό μάθαιναν από τις παραμάνες τις διάφορες λαϊκές αφηγήσεις και τραγούδια καθώς και την ελληνική μυθολογία.

Το αθηναϊκό σύστημα εκπαίδευσης χωρίζεται σε τρεις βαθμίδες στις οποίες περνούσαν από διάφορα στάδια προετοιμασίας μέχρι την ενηλικίωσή τους. Οι βαθμίδες της εκπαίδευσης είναι τρεις: η πρωτοβάθμια, η δευτεροβάθμια και η τριτοβάθμια εκπαίδευση. Η πρωτοβάθμια εκπαίδευση χωρίζεται σε τρία μέρη. Στο πρώτο μέρος ο γραμματιστής δίδασκε ανάγνωση, γραφή και λίγη αριθμητική και έβαζε τους μαθητές του να διαβάζουν και να αποστηθίζουν τους μεγάλους ποιητές, τον Όμηρο, τον Ησίοδο και άλλους. Στο δεύτερο μέρος ο κιθαριστής δίδασκε τα αγόρια να παίζουν την επτάχορδη λύρα και να τραγουδούν με τη συνοδεία της τα έργα των λυρικών ποιητών, τα οποία θα ήταν υποχρεωμένα να μάθουν. Στο τρίτο μέρος ο παιδοτρίβης επιστατούσε να γίνει η φυσική τους ανάπτυξη με επιστημονικό τρόπο. Τους δίδασκε πάλη, πυγμαχία, δρόμο, δισκοβολία, ακοντισμό και διάφορες άλλες ασκήσεις. Αίθουσα διδασκαλίας του ήταν η παλαιστρα. Υπολογίζεται ότι τα αγόρια σε αυτό το στάδιο φοιτούσαν από τα έξι έως τα δεκατέσσερά τους χρόνια.

Η δευτεροβάθμια εκπαίδευση διαρκούσε τέσσερα χρόνια και ήταν εθελοντική. Αρχιζε μετά τα δεκατέσσερά τους χρόνια και ήταν μονάχα για τους πλούσιους. Οι φτωχοί δεν μπορούσαν να έχουν τα μέσα, ώστε να κρατούν τους γιους τους μακριά από το χωράφι ή το εμπόριο για περισσότερο χρόνο. Αυτή η τετραετής εκπαίδευση εφαρμοζόταν κατ'έθιμο στη σχολή του Ισοκράτη. Ο χρόνος κατά κανόνα ξοδεύονταν στην παρακολούθηση των διαλέξεων των Σοφιστών, που περιπλανιόνταν από πόλη σε πόλη γι'αυτό το λόγο. Ανάμεσα στα μαθήματα που διδασκόνταν ένα μέρος της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ήταν μαθηματικά ποικίλων ειδών, πιο προχωρημένη φιλολογική κριτική, κάποιες γνώσεις φυσικής και φυσικής ιστορίας, στοιχεία του αθηναϊκού πολιτεύματος, καθώς επίσης και στοιχεία φιλοσοφίας, ηθικής, πολιτικής, μεταφυσικής και πάνω από όλα ρητορικής.

Στα δεκαοχτώ του ο νεαρός Αθηναίος γινόταν στα μάτια του νόμου έφηβος και καλούνταν να περάσει δύο χρόνια στρατιωτικής εκπαίδευσης, από τα οποία τον πρώτο τον περνούσε στην Αθήνα και τον δεύτερο στα συνοριακά φρούρια και στρατόπεδα. Αυτά τα δύο χρόνια μέχρι τα είκοσι του αποτελούσαν την τριτοβάθμια εκπαίδευση, η οποία ήταν υποχρεωτική. Κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου είχε μάλλον λίγο χρόνο για πνευματικές ενασχολήσεις. Όταν όμως η στρατιωτική δύναμη της Αθήνας κατέρρευσε κάτω από τη μακεδονική κυριαρχία, τα στρατιωτικά καθήκοντα των εφήβων έγιναν εθελοντικά και η στρατιωτική εκπαίδευσή τους αντικαταστάθηκε από κανονικά μαθήματα φιλοσοφίας και λογοτεχνίας.

Στη φανατικά δημοκρατική Αθήνα κάθε γονιός είχε στόχο να αναθρέψει τους γιους του σαν ευπατριδές και χωρίς αμφιβολία τους έστελνε να παρακολουθήσουν ολόκληρη την εκπαιδευτική διαδικασία. Οι γονείς επιλέγανε ο,τι θεωρούσαν σαν κατάλληλο σχολείο, σύμφωνα με τους στόχους τους και τα μαθήματα που επιθυμούσαν να διδαχθούν οι γιοί τους. Οι δάσκαλοι άνοιγαν τα σχολεία σαν ιδιωτικές επιχειρήσεις, καθορίζοντας από μόνοι τους τα διδασκόμενα και τα μαθήματα που θα δίδασκονταν.

Τέλος, η εκπαίδευση αν και δεν επιβαλλόταν, ενθαρρυνόταν από την Πολιτεία με τα βραβεία που προσφέρονταν. Κάθε πόλη και πιθανότατα πάρα πολλά χωριά, είχαν τοπικούς διαγωνισμούς μια φορά και σε πολλές περιπτώσεις πιο συχνά το χρόνο. Στους διαγωνισμούς αυτούς ορισμένα δρώμενα προορίζονταν μονάχα για τους πολίτες ενώ άλλα ήταν ανοιχτά για τον οποιονδήποτε. Υπήρχαν ξεχωριστά βραβεία για τις διάφορες ηλικίες. Η συνηθισμένη διάκριση ήταν σε παιδιά και ώριμους άντρες και καμιά φορά προσθετόταν μια ενδιάμεση τάξη: οι αγένειοι. Αυτοί οι διαγωνισμοί ήταν αναμφίβολα αθλητικοί. Όμως συνηθίζανε να προσφέρουν και μουσική και σε πολλά μέρη υπήρχαν και διαγωνισμοί λογοτεχνίας.

ΔΙΟΓΕΝΗΣ ΙΚΕΣΙΟΥ ΣΙΝΩΠΕΥΣ



του Σάββα
Παπαδόπουλου

Για τον Διογένη τον κυνικό κυριότερη πηγή είναι ο Διογένης Λαέρτιος. Στο έκτο βιβλίο του «Βίοι φιλοσόφων» ο Διογένης Λαέρτιος αφιερώνει εκεί ένα σχετικά μεγάλο κείμενο για τον Διογένη τον κυνικό, το οποίο είναι μεν φτωχό σε παραθέσεις, πλούσιο όμως σε στοιχεία από την καθημερινή ζωή του Διογένη, (διαλόγους, συζητήσεις, σκέψεις, αποφθέγματα, ρήσεις και τρόπους συμπεριφοράς του Διογένη).

Ο Διογένης ήταν γιος του πλούσιου τραπεζίτη Ικεσίου που καταγόταν από τη Σινώπη του Πόντου, γεννήθηκε το 412 π.χ., ήρθε για πρώτη φορά στην Αθήνα γύρω στο 380 π.χ., ένας νέος, Διογένης στο όνομα με μια φήμη που τον συνόδευε όχι και τόσο καλή. Στην πατρίδα του την Σινώπη είχε παραχαράξει το νόμισμα της πατρίδας του. Άλλοι λένε πως ο πατέρας του που ήταν τραπεζίτης και οι Σινωπείς του είχαν εμπιστευτεί τα χρήματά τους, έκοψε κίβδηλα νομίσματα κι η πράξη του αυτή έπεσε στο κεφάλι του γιου του.

Ερχόμενος στην Αθήνα έγινε μαθητής του κυνικού φιλοσόφου Αντισθένη, ο οποίος υπήρξε μαθητής του Σωκράτη και σφόδρα πολέμιος του Πλάτωνα. Η σχολή του Αντισθένη ήταν στους Κυνοσάργους που ήταν σχολή για τους φτωχούς και όχι για αριστοκράτες, οι οποίοι πήγαιναν στην Ακαδημία του Πλάτωνα. Δάσκαλος και μαθητές είτε γιατί η σχολή είχε την έδρα της στους Κυνοσάργους «συνοικία των Αθηνών» είτε γιατί κάναν ζωή πραγματικά σκυλίσια, αποκαλούνταν με απέχθεια κυνικοί.

Στην Κόρινθο βρέθηκε μετά από ένα ταξίδι στην θάλασσα πηγαίνοντας για την Αίγινα, τον πιάσανε πειρατές και τον πήγαν στην Κρήτη. Εκεί πουλήθηκε για δούλος και τον αγόρασε ο Ξενιάδης, ένας πλούσιος Κορίνθιος, και τον έκανε δάσκαλο των παιδιών του. Όταν τον ρώτησε ο Ξενιάδης τι δουλειά ξέρεις να κάνεις, αυτός είπε «ξέρω να κουμαντάρω ανθρώπους». Στα παιδιά του Ξενιάδη έμαθε Ιστορία, Φιλοσοφία, Ποίηση και πέρα από τα γράμματα τους έμαθε τα κυνικά δόγματα δηλαδή να τρώνε λίγο, να ντύονται ελαφρά, να περπατούν ξυπόλητοι, να κουρεύονται γουλί, το «Κατά φύσιν ζην». Το καλοκαίρι το περνούσε στην Κόρινθο και το χειμώνα πήγαινε στην Αθήνα. Έτσι και αλλιώς στο πιθάρι την έβγαζε και το κλίμα της Αθήνας ήταν καλό. Έζησε πάνω από 90 χρόνια.

Ένα πρωί στην Κόρινθο εκεί που κοιμόταν στην ύπαιθρο οι φίλοι του πήγαν να τον δουν, αυτός ξύπνησε, δάγκωσε τα χείλια του και κρατώντας την αναπνοή του πέθανε. Έτσι πέθανε το μεγαλύτερο πειραχτήρι του αρχαίου κόσμου.

Στον τάφο του απάνω έστησαν μια κολόνα και στην κορφή της θρόνιασαν ένα περήφανο μαρμάρινο σκυλί. Ένας μαθητής του του αφιέρωσε τους παρακάτω στίχους:

Δεν υπάρχει πια ο παλιός Σινωπτεύς,

Εκείνος ο μαγκουροφόρος,

Πούχε για στρώμα και σκεπασιά του

Τον χιτώνα του

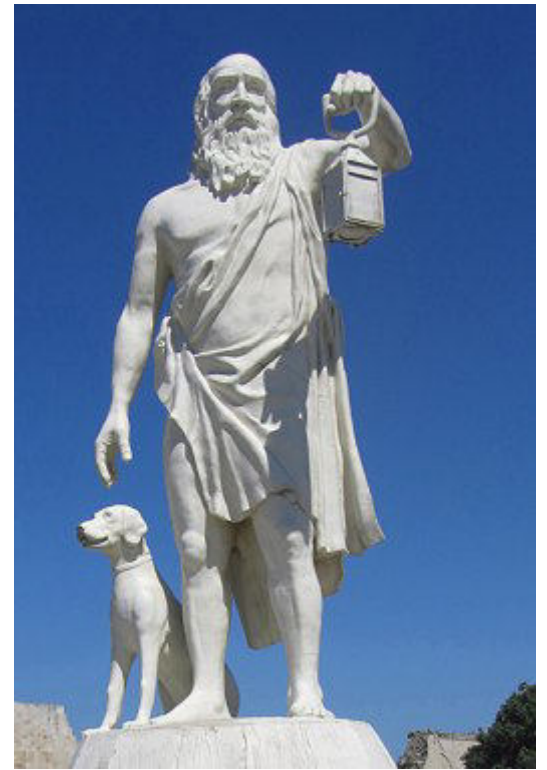
Και κατοικία του την ύπαιθρο.

Έφυγε, σφίγγοντας με τα δόντια του τα χείλη

Και την αναπνοή του κόβοντας.

Του Δία γόνος ήταν, αληθινός Διογένης,

Σκυλί ουράνιο.



Ακολουθούν ρήσεις και αποφθέγματα του Διογένη

- Ρώτησαν τον Διογένη τι είναι το πιο οδυνηρό στη ζωή, απάντησε «Άπορος γέρος» (Γέρων άπορος).

- Όταν ρώτησαν το Διογένη ποιο από τα ζώα δαγκώνει χειρότερα είπε «Από τα άγρια ο συκοφάντης, από τα ήμερα ο κόλακας» (Των μεν αγρίων συκοφάντης των δε ημέρων κόλαξ)

- Ρώτησαν τον Διογένη πότε πρέπει να παντρεύεται κανείς και αυτός απάντησε: «Οι νέοι όχι ακόμα, οι μεγαλύτεροι ποτέ».

- Κάποιοι πάλι, θέλοντας να πειράξει τον Διογένη, του θύμισε το παλιό του αμάρτημα της κιβδηλείας στην πατρίδα του Σινώπη. Αλλά κι αυτόν τον πλήρωσε ο Διογένης με το ίδιο νόμισμα: «Κάποτε ήμουν τέτοιος, που είσαι εσύ τώρα. Τέτοιος που είμαι εγώ τώρα, εσύ δεν θα γίνεις ποτέ».

- Βλέποντας ο Διογένης κάποτε τον γιο μια εταίρας να πετάει πέτρες στους πελάτες της μάνας του είπε: Πρόσεχε μη χτυπήσεις τον πατέρα σου.

- Στους γονείς που έκαναν θυσία γιατί απόκτησαν γιο, ο Διογένης είπε: «Και για το τι άνθρωπος θα γίνει, δεν κάνετε θυσία»;

- Σε κάποιον που τον κατηγορήσε πως μπεινοβγαίνει σε ακάθαρτα μέρη, ο Διογένης απάντησε: «Και ο ήλιος μπαίνει στους απόπατους αλλά δεν λερωνεται».

- Κάποιοι έφερε στον Διογένη ένα παιδί να το διαπαιδαγωγήσει, δηλώνοντας του ταυτόχρονα πως είναι πανέξυπνο και εξαιρετικού ήθους. Κι ο Διογένης με απορία: «Τότε τι με χρειάζεται εμένα».

- Κάποιοι δήλωσε στον Διογένη «Δεν έχω κλίση στη φιλοσοφία. Τότε τι ζεις του είπτε ο Διογένης, αφού δεν ενδιαφέρεσαι πώς να ζήσεις καλά».

- Όταν είδε κάποτε ένα παιδί να πίνει νερό με τη χούφτα του, πέταξε το μαστραπά του και είπε «Ένα παιδί με ξεπέρασε στην απλότητα».

- Αντιμετώπισε με πολύ γενναιότητα και την πώλησή του ως δούλου. Όταν τον ρώτησε ο δουλέμπορος τις ξέρει να κάνει είπε. Ξέρω να εξουσιάζω ανθρώπους. «άνθρώπων άρχειν».

- Κάποτε ο Διογένης έτρωγε ξερά σύκα και ήρθε προς το μέρος του ο Πλάτων. Ο Διογένης προθυμοποιήθηκε: «Μπορείς να συμμετάσχεις». Μα καθώς είδε πως ο Πλάτων του τάφαγε όλα παρατήρησε: να συμμετάσχεις σου είπα όχι να τα φας όλα» (Μετάσχειν, είπον ου καταφαγείν)

- Όταν ο Μέγας Αλέξανδρος πήγε να δει τον Διογένη του είπτε: «ζήτησε μου ότι θέλεις» και ο Διογένης μέσα από το πιθάρι του είπτε: «μη μου κρύβεις τον ήλιο». (Αποσκότησόν μου).

- Ένας ιερέας προσπαθούσε να μυήσει τον Διογένη στα ορφικά μυστήρια, απαριθμώντας του, τα τόσα και τόσα καλά, που απολαμβάνουν οι μνημένοι στον άλλο κόσμο κι ο Διογένης χάνοντας την υπομονή του, διέκοψε τον ιερέα: Τι περιμένεις λοιπόν και δεν πεθαίνεις». (Τι ουν ουκ αποθνήσκεις).

- Οι πατριώτες του Σινωπείς που κάποτε τον διώξαν σαν παραχαράκτη, και ύστερα τους βγήκε στην ξενιτιά φιλόσοφος, ήταν περήφανοι για αυτόν και τον τίμησαν με αγάλματα. Πάνω σε ένα χάλκινο άγαλμα έγραψαν. «Ακόμα και ο χαλκός γεννάει με το χρόνο, μα τη δική σου δόξα, Διογένη δεν θα σβήσουν όσο αιώνες κι αν περάσουν. Μονάχα εσύ δίδαξες στους θνητούς να ζουν με λίγα κι ανάλαφρα να παίρνουν της ζωής το δρόμο».



200 ΧΡΟΝΙΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ

Σύντομη ανασκόπηση των ιστορικών γεγονότων
της παλιγγενεσίας του Έθνους
από το 1821 μέχρι το 2021



του Πλοιάρχου (ε) ε.α.
Χρήστου Γιανταμίδη Π.Ν.

Το ελληνικό Έθνος υποδουλωμένο για 400 χρόνια, κάτω από τον σκληρό και ανελέητο δυνάστη δεν τολμά να ξεσηκωθεί, διότι τον περιμένει η κρεμάλα. Επί πλέον το ευρωπαϊκό κλίμα δεν αφήνει περιθώρια επαναστατικών κινήσεων, γιατί η Ιερά Συμμαχία της Ευρώπης απαγορεύει κάθε επαναστατική κίνηση.

Υπάρχουν όμως και πολλές φωτεινές μορφές που διαπαιδαγωγούν και χειραγωγούν τον λαό, του θυμίζουν το ιστορικό του παρελθόν, και ότι δεν του αξίζει να ζει υποδουλωμένος σε ένα άξεστο και αμόρφωτο δυνάστη. Ένα από αυτά τα φωτεινά παραδείγματα ήταν και ο Ρήγας Φεραίος, ο μέγας εθνεγέρτης και διαφωτιστής με το επαναστατικό Παιάνα του, τον <<ΘΟΥΡΙΟ>>, που το τραγουδούσαν όλοι οι Έλληνες <<ως τότε παλληκάρια θα ζούμε στα στενά, μονάχοι σαν λιοντάρια στις ράχες στα βουνά...>>. Έτσι έσπειρε τον σπόρο της ελευθερίας στο ελληνικό Έθνος, που στην συνέχεια βλάστησε και την κατάλληλη στιγμή, έγινε ο ξεσηκωμός από την Πελοπόννησο. Και η κατάλληλη ώρα έρχεται και μέσω της Φιλικής Εταιρείας την οποία ίδρυσαν οι Εμμανουήλ Ξάνθος, ο Νικόλαος Σκουφάς και ο Τσακάλωφ στην Οδησό της Ρωσίας το 1814, που είχε ως σκοπό την επανάσταση για την απελευθέρωση του Γένους. Στην συνέχεια αρχηγός της μυστικής αυτής εταιρείας έγινε ο Αλέξανδρος Υψηλάντης, (με καταγωγή από

τα Ύψαλα –περιφέρειας Τραπεζούντας Πόντου), που διέθεσε την περιουσία του για τον ιερό σκοπό του αγώνα. Στην Φιλική εταιρεία μέλη ήσαν και επιφανείς Έλληνες του εξωτερικού, όπως ο Πατριάρχης Γρηγόριος ο πέμπτος, ο Ιγνάντιος Επίσκοπος της Ουγκροβλαχίας, οι ηγεμόνες των Παραδουνάβιων περιοχών, ο Κολοκοτρώνης, Παλαιών Πατρών Γερμανός, ο Παπαφλέσσας...

Στο συνέδριο της Βοστίτσας (Αίγιο) στο οποίο συμμετείχαν όλοι οι Προεστοί της Πελοποννήσου και αρκετοί Αρχιερείς, πήραν την απόφαση ότι οι Έλληνες πρέπει να επαναστατήσουν, αλλά όχι ακόμη, δεν ήταν ο πλέον κατάλληλος χρόνος. Με την απόφαση αυτή διαφώνησε ο Παπαφλέσσας ο οποίος είπε : <<Πρέπει να ξεκινήσουμε αμέσως πριν μας υποψιασθούν οι Τούρκοι... Και είμαστε έτοιμοι...>> δεικνύοντας και μια επιστολή προς πιστοποίηση των λεγόμενων του. Το συνέδριο δεν πείσθηκε και πήραν την απόφαση να κλείσουν τον Παπαφλέσσα σε Μοναστήρι. Ο Παπαφλέσσας όμως διέφυγε, πήγε στα Καλάβρυτα όπου στην συνέχεια έδωσε εντολή να ξεκινήσει η Επανάσταση. Η κίνηση αυτή αμέσως διαδόθηκε στην Πελοπόννησο, στα νησιά Σπέτσες, Ύδρα, Ψαρά, και στα νησιά των Κυκλάδων. Έτσι απρογραμμάτιστα, ξεκίνησε η επανάσταση του 1821, που εορτάζουμε φέτος τα 200 χρόνια της

Δυστυχώς όμως δεν ξεκινήσαμε με τους καλύτε-



ρους οιωνούς, γιατί κατά την διάρκεια της επανάστασης, η ιδιοτέλεια και οι φιλοδοξίες των πρωταγωνιστών του αγώνα δημιούργησαν έριδες, γεννούσαν διχασμούς και τραγωδίες. Έντονος ήταν ο αντιπαρθέσεις και οι ανταγωνισμοί μεταξύ των πολιτικών, προκρίτων και στρατιωτικών, καθώς και μεταξύ των κατοίκων της Στερεάς Ελλάδας και της Πελοποννήσου, με κατάληξη στους εμφύλιους πολέμους, την φυλάκιση και καταδίκη σε θάνατο του Θεοδώρου Κολοκοτρώνη. Ο μεγάλος αυτός πατριώτης, που κρατούσε ζωντανή την επανάσταση με τους ηρωικούς του αγώνες, δεν συγκίνησε τους πολιτικούς παράγοντες της εποχής εκείνης, οι οποίοι μη σκεπτόμενοι την μοίρα της επανάστασης – του Έθνους – συνέχιζαν αμείωτα τις φιλονικίες μεταξύ τους. Αυτή η αντιπαλότητα και η αναρχία που επικρατούσε μεταξύ των Ελλήνων, έδωσε την ευκαιρία στον Αιγύπτιο Ιμπραήμ και στον Κιουταχί να συντρίψουν εστίες επαναστατών μέσα σε ποταμούς αίματος, απειλώντας σοβαρά την υλοποίηση του οράματος της εθνικής παλιγγενεσίας.

Αυτό που βοήθησε την επανάσταση ήταν και οι θυσίες των 25.000 σφαγιασθέντων στην Χίο το 1822, οι 5.000 νεκροί κατά την έξοδο του Μεσολογγίου το 1826, οι χιλιάδες σφαγιασθέντες στην Κωνσταντινούπολη... προκάλεσαν τον οίκτο και την συμπάθεια των ευρωπαϊκών λαών και κυβερνήσεων. Ως απόρροια των αναφερομένων δραματικών γεγονότων, οι Μεγάλες Δυνάμεις έδειξαν ενδιαφέρον για το ελληνικό ζήτημα με την Συνθήκη του Λονδίνου το 1827. Η Συνθήκη αυτή προέβλεπε την ρύθμιση των εχθροπραξιών μεταξύ Ελλήνων και Τούρκων. Η άρνηση όμως της Τουρκίας να δεχθεί τους όρους της Συνθήκης, οδήγησε στην ναυμαχία του Ναβαρίνου στις 20 Οκτ. 1827. Στην Ναυμαχία αυτή οι ναυτικές δυνάμεις, Αγγλίας, Γαλλίας και Ρωσίας, υπό την ηγεσία των Ναυάρχων Κόρδιγκτον, Δεριγνύ και Χέυδεν αντίστοιχα, κατέστρεψαν κυριολεκτικά τον τουρκοαιγυπτιακό στόλο. Η απρόσμενη αυτή εθνοσωτήρια ναυμαχία, έσωσε ουσιαστικά την αιμοραγούσα επανάσταση. Με την ναυμαχία του Ναβαρίνου έγινε η πρώτη διεθνής ενέργεια αναγνώρισης και στήριξης της ελληνικής επανάστασης.

Στην συνέχεια και μετά την ήττα της Τουρκίας στον ρωσοτουρκικό πόλεμο το 1828, η Τουρκία αναγκάστηκε να συρθεί στην Συνθήκη της Ανδριανουπόλεως τον Σεπτέμβριο του 1829, όπου υποχρεώθηκε να αναγνωρίσει την ανεξαρτησία του νεοσύστατου τότε ελληνικού κράτους.

Για να καλυφθούν όμως τα έξοδα και του πολέμου για την ανεξαρτησία και των άλλων αλύτρωτων περιοχών, το ελληνικό κράτος προσέφυγε σε δανεισμό από την Αγγλία. Το πρώτο δάνειο των 800.000 χρυσών λιρών Αγγλίας συνομολογήθηκε στις 21 Φεβρουαρίου 1824. Η τιμή έκδοσης ήταν 59% (που σημαίνει ότι οι Έλληνες θα έπαιρναν μόνο 454.700 λίρες, το επιτόκιο 5% και η προθεσμία αποπληρωμής 36 ετών). Αφού αφαιρέθηκαν δαπάνες, προμήθειες, τόκοι και χρεόλυτρα, το τελικό ποσό είσπραξης ήταν 298.700 λίρες. Στις 7 Φεβρουαρίου 1825, συμφωνήθηκε ένα δεύτερο δάνειο των 2.000.000 λιρών Αγγλίας, με όρους ανάλογους με το πρώτο δάνειο, και στο ελληνικό ταμείο κατατέθηκε το ποσό του 1.100.000 λιρών.

Για την εκταμίευση των ανωτέρω δανείων, η ελληνική κυβέρνηση αναγκάστηκε να υποθηκεύσει την εθνική περιουσία, που θα περιέρχονταν στην κυριότητα του ελληνικού κράτους μετά την ανεξαρτησία του και την απομάκρυνση των Τούρκων από την Ελλάδα. Αυτός ο όρος της υποθήκης, έκανε τους τραπεζικούς ομίλους που χορήγησαν τα δάνεια, και με την επιρροή που ασκούσαν στην αγγλική κυβέρνηση να συμβάλλουν, ώστε η χώρα να αναγνωριστεί ως εμπόλεμο Έθνος. Έτσι, έμμεσα εξασφαλιζόνταν και η προστασία του αγώνα από την Αγγλία για την δημιουργία ανεξάρτητου ελληνικού κράτους.

ΕΜΦΥΛΙΟΙ ΠΟΛΕΜΟΙ

Οι πιο επικίνδυνοι εμφύλιοι πόλεμοι στην νεότερη ελληνική ιστορία της Ελλάδας μπορούν να χαρακτηριστούν αυτοί της περιόδου 1823-1825, γιατί οι συνέπειές τους, παραλίγο να κατέστρεφαν τον αγώνα της ανεξαρτησίας. Ο πρώτος εμφύλιος άρχισε το φθινόπωρο του 1823 μέχρι τον Μάιο του 1824. Περιοχή επιχειρήσεων Αρκαδία και Αργολίδα με αντιπάλους από την μια μεριά τον Θ. Κολοκοτρώνη και από την άλλη τον Κουντουριώτη, Κωλέτη και Ζαΐμη...



Με την επικράτηση των κυβερνητικών, ο Θ. Κολοκοτρώνης υπέγραψε συμφωνία τερματισμού των εχθροπραξιών. Ο δεύτερος εμφύλιος διήρκεσε από τον Ιούλιο του 1824 μέχρι τον Ιανουάριο του 1825. Στον εμφύλιο αυτόν σκοτώθηκε ο υιός του Κολοκοτρώνη, ο Πάνος, στις 13 Νοεμβρίου 1824. Ο Θ. Κολοκοτρώνης θρηνώντας την απώλεια του αγαπημένου του γιου αποσύρεται και παραδίδεται για να σταματήσει η εμφύλια διαμάχη. Γεννάται το ερώτημα, ότι, έπρεπε να σκοτωθεί ο Πάνος Κολοκοτρώνης και όχι μόνο, στην μάχη Ελλήνων εναντίον Ελλήνων για να αντιληφθεί ο Θ. Κολοκοτρώνης ότι έπρεπε να σταματήσει την εμφύλια σφαγή και να παραδοθεί; Ή μήπως προ του εμφυλίου να διαπραγματευόταν τους όρους επίλυσης των διαφορών τους και συμφιλίωσης με τους εκπροσώπους της κυβέρνησης για να αποφευχθεί πάση θυσία ο αδελφοκτόνος πόλεμος; Από την άλλη πλευρά και η κυβέρνηση θα έπρεπε να διαπραγματευθεί με τον Θ. Κολοκοτρώνη τις όποιες διαφορές τους ώστε να αποφεύγονταν η εμφύλια σύρραξη, και μάλιστα εν μέσω του αγώνα για την ανεξαρτησία και όχι να επιστρατεύσει περί τους 3.000 στερεοελλαδίτες και με χρήματα των δανείων της Αγγλίας, για να πολεμήσουν τους ομοεθνείς Πελοποννήσιους.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ Ο ΠΡΩΤΟΣ ΚΥΒΕΡΝΗΤΗΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Η Εθνοσυνέλευση της Τροιζήνας εξέλεξε ως Κυβερνήτη της χώρας τον Ιωάννη Καποδίστρια. Παρά τις προσπάθειες του Τσάρου της Ρωσίας Νικολάου Α' να μην εγκαταλείψει την θέση του Υπουργού των Εξωτερικών της Ρωσίας, ο μεγάλος αυτός Έλληνας παραιτήθηκε από την επίζηλο θέση που κατείχε, αποδέχτηκε την πρόταση της Εθνοσυνέλευσης της Τροιζήνας, ρευστοποιώντας μάλιστα και την περιουσία του, την οποία κατέθεσε στο άδειο ελληνικό ταμείο, δημιουργώντας το πρώτο ελληνικό δημόσιο κεφάλαιο.

Στις 20 Ιανουαρίου 1828, οι τρεις Μεγάλες Δυνάμεις αποβίβασαν τον Ι. Καποδίστρια στο Ναύπλιο για να αναλάβει στην συνέχεια ένα βαρύ και δυσβάστακτο έργο, καθόσον η μόλις απελευθερωθείσα Ελλάδα ήταν σε άθλια κατάσταση. Δεν υπήρχαν έργα υποδομής, λιμάνια, γέφυρες, οδικά δίκτυα, το εμπόριο, η γεωργία η βιοτεχνία... ήταν σχεδόν ανύπαρκτα, ο δε αναλφαριθμητισμός των 760.000 Ελλήνων ξεπερνούσε το 90%. Ο Ιμπραήμ είχε υπό τον έλεγχό του το μεγαλύτερο μέρος της Πελοποννήσου. Στρατός, στόλος

και πολεμοφόδια ήταν σχεδόν ανύπαρκτα. Σχολεία, δικαστήρια, αστυνομία, Σύνταγμα δεν υπήρχαν και τα δάνεια της Αγγλίας ανεξόφλητα. Παρά τις τεράστιες προαναφερθείσες δυσκολίες που συνάντησε, είχε να αντιμετωπίσει και κάποιους που μάχονταν της πολιτικής του, καθόσον θίγονταν τα ιδιοτελή συμφέροντά τους. Παρ' όλα αυτά και μετά από συνεχόμενες διπλωματικές προσπάθειες, πέτυχε να υπογραφεί από τις Μεγάλες Δυνάμεις στις 3 Φεβρουαρίου 1830, η διεθνής αποδοχή του ανεξάρτητου ελληνικού κράτους με συνοριακή γραμμή Σούρπη (Μαγνησία) – Αμβρακικού κόλπου. Προσπάθειες κάθε έντιμου Ταγού της πατρίδος μας για το συλλογικό εθνικό συμφέρον θα πρέπει να στηρίζονται και να υποστηρίζονται με κάθε τρόπο ομόθυμα από τον ελληνικό λαό, παραμερίζοντας κάθε πολιτικό ή ιδιοτελές συμφέρον, για χάρη της πατρίδας μας.

Ο Ι. Καποδίστριας, ο Θεόσταλτος αυτός άνθρωπος που εγκατέλειψε μια σημαντική και πιο ασφαλή θέση ως Υπουργός Εξωτερικών της Ρωσίας, προτίμησε να έρθει στην πατρίδα του για να προσφέρει τις πολύτιμες και δημιουργικές του υπηρεσίες και μάλιστα ανιδιοτελώς, στην ρημαγμένη από την τουρκοκρατία χώρα του και από τις εμφύλιες διαμάχες όπως ανωτέρω αναφέρθηκε. Πρωταρχικός του σκοπός ήταν να δημιουργήσει κτηματολόγιο για να μοιραστεί η καλλιεργήσιμη γη ισομερώς σε όλους, καθόσον θεωρούσε άδικο μια στις δέκα οικογένειες να μην έχουν ιδιότητα κτήματα. Η ενέργεια αυτή έφερε την οργισμένη αντίδραση των προεστών, γιατί με την φυγή των Τούρκων ήθελαν να ιδιοποιηθούν τα τσιφλίκια τους. Έτσι, η απόφαση αυτή, του έντιμου και δίκαιου Κυβερνήτη δημιούργησε ισχυρά αντιπαλότητα με Μαυροκορδάτο, Μιαούλη, Ζαΐμη, Κουντουριώτη, Μαυρομιχάλη... ο δε, Γ. Μαυρομιχάλης, κήρυξε επανάσταση στην Μάνη, όταν του αφαιρέθηκαν τα φορολογικά προνόμια που του είχαν παραχωρηθεί επί τουρκοκρατίας. Ο δε Μιαούλης, όταν κλήθηκε από την Κυβέρνηση να παραδοθεί, την 1η Αυγούστου 1831 κατέστρεψε την φρεγάτα «ΕΛΛΑΣ» καθώς και την κορβέτα «ΥΔΡΑ» πλοία του ελληνικού στόλου στον Πόρο. Ο Κυβερνήτης Ι. Καποδίστριας, ο Κανάρης και ο Ραγκαβής στιγμάτισαν την πράξη αυτή σαν προδοσία και κακούργημα, ο δε λαός, ως έγκλημα κατά της πατρίδας. Ο δε Μιαούλης θεώρησε την πράξη του αποτέλεσμα οριακής έξαψης και λυπήθηκε που εκείνη την στιγμή δεν βρέθηκε κάποιος άνδρας επιπέδου Τρικούπη ή Μαυροκορδάτου για να του αποτρέψει το χέρι (αυτά ειπώθηκαν αργότερα στον Σ. Τρικούπη). Βλέπετε το μίσος, η εμφύλια διχόνοια, τα πολιτικά, και ιδιοτελή

Σύντομη ανασκόπηση των ιστορικών γεγονότων της παλιγγενεσίας του Έθνους από το 1821 μέχρι το 2021

συνέχεια από τη σελ. 9

συμφέροντα, ενίοτε τυφλώνουν ακόμη και τους πιο ένθερμους πατριώτες και τους οδηγούν σε πράξεις που αργότερα μετανοούν, όπως η επιείχουσα αναφερόμενη ενέργεια του Μιαούλη να βυθίσει πολεμικά πλοία του εθνικού στόλου.

Παρά την εχθρότητα που συνάντησε από τους αντιπάλους του, στα τριάντισι χρόνια που κυβέρνησε την χώρα, το έργο του υπήρξε κολοσσιαίο και όπως παρακάτω: Ίδρυσε στρατιωτική σχολή, γεωργική σχολή, ακαδημία εκπαιδευτικών, γενικό σχολείο, ορφανοτροφείο, τυπογραφείο, αρχαιολογικό μουσείο, νοσοκομείο, αστυνομία, ταχυδρομείο... ήταν κάποια από τα κύρια έργα του και μάλιστα χωρίς δανεισμό, αλλά με χρήματα της προσωπικής του περιουσίας και από τις συνδρομές πλουσίων του εξωτερικού, γιατί εκτιμούσαν τις προσπάθειές του και γνώριζαν την εντιμότητά του. Δυστυχώς δεν πρόλαβε να ολοκληρώσει το όραμά του. Την 27η Σεπτεμβρίου 1831 ο Γεώργιος και Κωνσταντίνος Μαυρομιχάλης, δολοφόνησαν τον θεόσταλτο Κυβερνήτη καθ' οδόν προς την εκκλησία του Ναυπλίου. Μετά την δολοφονία του χαρισματικού Κυβερνήτη, άρχισε ο κατήφορος του νεοσύστατου κράτους με κυρίαρχο στοιχείο, τα προσωπικά συμφέροντα, την διαπλοκή, τον αρρωστημένο κομματισμό, και την διαφθορά της κρατικής μηχανής.

Οι Μεγάλες Δυνάμεις το 1833 καθόρισαν ως πολιτεύμα της Ελλάδας την απολυταρχική Μοναρχία. Ο πρώτος βασιλιάς καθορίστηκε ο 17χρονος Βαυαρός πρίγκιπας Όθων. Το 1833 μαζί του αφίχθησαν και 4.200 Βαυαροί μισθοφόροι στρατιώτες για να διασφαλίσουν τα σύνορα και να επιβάλλουν την τάξη. Ο Όθων τα πρώτα 10 χρόνια βασίλεψε με αυταρχικότητα και κάτω από την καθοδήγηση των Βαυαρών συμβούλων της αντιβασιλείας. Λόγω της σκληρής αυταρχικότητας των Βαυαρών προκλήθηκε επανάσταση από τους Καλλέργη και Μακρυγιάννη το 1843, με αποτέλεσμα η απολυταρχική Μοναρχία μεταβλήθηκε σε Συνταγματική Μοναρχία. Κατά την πρώτη περίοδο της βασιλείας του και λόγω της εσωτερικής διχόνοιας, υπήρξε η καταδίκη σε θάνατο και φυλάκιση κορυφαίων αγωνιστών της επανάστασης, όπως του Θ. Κολοκοτρώνη, του Πλαπούτα το 1833 καθώς και του Μακρυγιάννη το 1852.

Το 1862 ο Όθων εξαναγκάστηκε σε παραίτηση και έξωση από την ελληνική επικράτεια.

Το 1863 οι Μεγάλες Δυνάμεις επέλεξαν ως νέο βασιλιά τον Δανό πρίγκιπα Γεώργιο Α'. Τότε η Αγγλία προσέφερε ως δώρο στον νέο βασιλιά την ένωση των Επτανήσων στον ελληνικό κορμό.

Το 1882, με την έγκριση των προστάτιδων δυνάμεων, τα ελληνικά στρατεύματα προσάρτησαν στον ελληνικό χώρο την Θεσσαλία, η οποία επικυρώθηκε με την Συνθήκη του Βερολίνου. Για την ένωση της Θεσσαλίας με την Ελλάδα καθοριστικές και ουσιαστικές ήταν οι ενέργειες του μεγάλου φιλέλληνα «Γλάδσωνα», ο οποίος στην συνέχεια είπε: «Τίποτα στην ζωή μου δεν μου έδωσε μεγαλύτερη χαρά από την αναιμάκτη ένωση της Θεσσαλίας με την Ελλάδα». Ανδριάντας του κοσμή την είσοδο του Πανεπιστημίου Αθηνών για να μας θυμίζει τον άνθρωπο που εργάστηκε για την Ελλάδα. Και πάλι για μια ακόμη φορά τα εθνικά μας σύνορα επεκτάθηκαν με την βοήθεια-απόφαση των προστάτιδων Μ. Δυνάμεων.

Μετά την δολοφονία του Ι. Καποδίστρια, το νεοσύστατο ελληνικό κράτος ευτύχησε να έχει έναν ακόμη εξαίρετο πολιτικό, με ξεχωριστό ήθος, εντιμότητα, οράματα, με εξαίρετα διοικητικά χαρίσματα και με διεθνή αναγνώριση, τον Χαρίλαο Τρικούπη από το Μεσολόγγι. Μεγάλα έργα, όπως η διάνοιξη του ισθμού της Κορίνθου, το σιδηροδρομικό δίκτυο, γέφυρες, μεγάλα λιμενικά έργα, επέκταση του οδικού δικτύου... έγιναν κατά την διάρκεια της πρωθυπουργίας του. Δυστυχώς έχασε τις εκλογές το 1895 από έναν δημαγωγό πολιτικό, που με τις υποσχέσεις, τα ρουσφέτια, έφερε την φαυλότητα στην πολιτική ζωή του τόπου. Πο-

λιτικοί του επιπέδου του Ι. Καποδίστρια και Χαρίλαου Τρικούπη θα πρέπει να στηρίζονται από τον ελληνικό λαό, αποφεύγοντας πάντα τους δημαγωγούς πολιτικούς, γιατί οι δημαγωγοί πολιτικοί ενίοτε είναι πιο επικίνδυνοι από τους ανίκανους, γιατί είναι ικανοί για όλες τις κακές για την πατρίδα μας συμφορές.

Στα τέλη του 19ου αιώνα, υπήρξαν δύο χρεοκοπίες. Το 1893 επί Χαρίλαου Τρικούπη λόγω του υπερβολικού δανεισμού για την κατασκευή των μεγάλων έργων, και το 1897 επί Δεληγιάννη, λόγω δανεισμού για την πολεμική αποζημίωση στους Τούρκους για τον πόλεμο του 1897, και λόγω της κακοδιαχείρισης των προεκλογικών δημαγωγικών υποσχέσεών του.

Το 1896 πραγματοποιήθηκαν στην Αθήνα οι πρώτοι Ολυμπιακοί Αγώνες μετά την διακοπή τους επί αυτοκράτορα της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας Θεοδοσίου το 395 μ.Χ. Η πρωτοβουλία για την ανασύσταση των αγώνων ήταν από τον Γάλλο Πιέρ Ντε Κουμπερτέν, με χρηματοδότες τον Ε. Ζάππα και τον Γ. Αβέρωφ, ο οποίος χρηματοδότησε την κατασκευή του Παναθηναϊκού Σταδίου με 920.000 χρυσές δραχμές. Γεννάται το ερώτημα, υπάρχουν σήμερα εθνικοί Ευεργέτες; Δυ-

λεμο του 1897, κατάφερε και με την βοήθειά τους να επανακτήσει ολόκληρη την Θεσσαλία και στην συνέχεια να πετύχει την ένωση της Κρήτης με την Ελλάδα στους Βαλκανικούς πολέμους του 1912-1913. Συγκεκριμένα, την 1η Δεκεμβρίου 1913 κηρύχθηκε επίσημα η ένωση της Κρήτης με την Ελλάδα, τερματίζοντας την τουρκική κυριαρχία στο νησί από το 1669.

Την χρονική εκείνη περίοδο άρχισε και ο μακεδονικός αγώνας, όπου θυσιάστηκε ο πρωτοεργάτης και ήρωας του μακεδονικού αγώνα Παύλος Μελάς στις 13 Οκτωβρίου το 1904.

Το Μάιο του 1905 δολοφονείται στις σκάλες της Βουλής ο Θεόδωρος Δεληγιάννης από έναν χαρτοπαίκτη του υποκόσμου. Είναι γεγονός ότι την εποχή εκείνη, οι ληστές και οι άνθρωποι του υποκόσμου δρούσαν ανεξέλεγκτα στην καθημερινή ζωή. Η βρώμικη αυτή δράση εξέθετε το κύρος της χώρας στην Ευρώπη, όπως η σφαγή των ευρωπαίων ομήρων στο Δήλεσι, που με την σφαγή αυτή η Ελλάδα κατηγορήθηκε από τον ευρωπαϊκό τύπο ως «ορμητήριο ληστών και πειρατών- Η χώρα των βαρβάρων». Οι συμμορίες αυτές διαλύθηκαν επί κυβερνήσεως Ιω-



Η συνθήκη της Λωζάνης

στυχώς, επτωχεύσαμε και από ευεργέτες.

Το 1897 οι Οθωμανοί αρνήθηκαν στην Ελλάδα την αυτονομία και ένωση της Κρήτης με το ελληνικό κράτος, και λόγω της άρνησης, η Ελλάδα κήρυξε τον πόλεμο εναντίον τους. Τότε απέπλευσαν πολεμικά πλοία προς την Κρήτη υπό την ηγεσία του πρίγκιπα Γεωργίου.

Στην αρχή, οι Μεγάλες Δυνάμεις αντιπάχθηκαν στον πόλεμο αυτόν, προτείνοντας την αυτονομία της Κρήτης, αποκλείοντας την ένωση. Αλλά μετά την δολοφονία του Βρετανού Προξένου στα Χανιά από τους Τούρκους, οι στόλοι Βρετανίας, Γαλλίας και Ιταλίας, κατέπλευσαν στην Κρήτη για να θέσουν το τέλος στην οθωμανική κυριαρχία.

Στην συνέχεια και λόγω των συγκρούσεων με τους Τούρκους στο νησί, οδήγησαν την χώρα σε γενικευμένο πόλεμο με την οθωμανική αυτοκρατορία το 1897, όπου οι τουρκικές δυνάμεις στα μέτωπα Θεσσαλίας και Ηπείρου υπερίσχυαν των ελληνικών δυνάμεων, με αποτέλεσμα να πετύχουν εύκολη νίκη και να φτάσουν μέχρι την Λαμία, όπου οι Μεγάλες Δυνάμεις σταμάτησαν την προέλασή τους προς την Αθήνα, όπως αρχικά είχαν σχεδιάσει, με σκοπό να ξανά κατακτήσουν την ελληνική επικράτεια. Για μια ακόμη φορά, μετά την Ναυμαχία του Ναβαρίνου, η χώρα σώζεται από τις Μεγάλες προστάτιδες Δυνάμεις.

Στις 20 Σεπτεμβρίου 1897 μετά από έντονες πιέσεις των Μ. Δυνάμεων, υπογράφηκε εκεχειρία, με παραχώρηση κάποιων εδαφών της βόρειας Θεσσαλίας, και την υποχρέωση πληρωμής στους Οθωμανούς το δυσβάστακτο ποσό των 4.000.000 χρυσών λιρών Τουρκίας, ως πολεμικές αποζημιώσεις.

Το 1905 έλαβε χώρα η επανάσταση στο Θέρισο υπό την ηγεσία του Ελ. Βενιζέλου και λόγω αυτής, άρχισε η διαδικασία για την πολυπόθητη ένωση της Κρήτης με την μητέρα Ελλάδα. Με την ανεκτίμητη βοήθεια των Μ. Δυνάμεων, η Ελλάδα, ενώ ηττήθηκε στον πό-

λεμο του 1897.

Στην συνέχεια, λόγω συνεχιζόμενης πολιτικής αστάθειας, οικονομικής κατάρρευσης, της ανικανότητας των κυβερνήσεων να λύσουν τα προβλήματα του λαού, εκδηλώθηκε στρατιωτικό κίνημα στο Γουδί, από κατώτερους Αξιωματικούς την 15η Αυγούστου 1909. Το στρατιωτικό αυτό κίνημα έχοντας και την αποδοχή του λαού, επιβλήθηκε ταχύτατα.

Οι απαιτήσεις του στρατιωτικού συνδέσμου ήταν: Μεταρρυθμίσεις στην οικονομική και πολιτική ζωή της χώρας. Ριζικές αλλαγές στην δημόσια διοίκηση. Αλλαγές στην παιδεία και θέσπιση υποχρεωτικής εκπαίδευσης. Αλλαγές στην δομή του στρατεύματος. Απομάκρυνση των πριγκίπων από την στρατιωτική ιεραρχία. Για εκτόνωση της κατάστασης ο βασιλιάς Γεώργιος ικανοποίησε τις απαιτήσεις των επαναστατών, προωθώντας παράλληλα αλλαγές στην πολιτική ζωή της χώρας, καλώντας και τον Ε. Βενιζέλο ως πολιτικό σύμβουλο του στρατιωτικού συνδέσμου.

Τον Φεβρουάριο του 1910, η Βουλή αποφάσισε να προβεί στην ριζική αναθεώρηση του Συντάγματος και στην συνέχεια να προκηρύξει εκλογές με υπηρεσιακό Πρωθυπουργό τον Ε. Βενιζέλο.

Στις 15 Μαρτίου 1910, ο στρατιωτικός σύνδεσμος παραιτήθηκε αφού πραγματοποίησε τις απαιτήσεις του, αλλάζοντας και το πολιτικό σκηνικό της χώρας. Στην συνέχεια οι εξελίξεις δικαίωσαν τους κινηματίες και μια νέα σελίδα άνοιξε για το καλό του ελληνοισμού.

Τα αποτελέσματα αυτού του κινήματος φάνηκαν και στους επερχόμενους Βαλκανικούς πολέμους, καθόσον και λόγω του στρατιωτικού κινήματος στην τριετία που ακολούθησε (1909-1912) οι Ένοπλες Δυνάμεις ανασυγκροτήθηκαν και ενισχύθηκαν. Ιδιαίτερα ο στόλος με την αγορά νέων πλοίων όπως: το 1911 αγοράστηκε το θωρηκτό Γ. Αβέρωφ, μετά την αδυναμία των Οθωμανών να προκαταβάλλουν το ποσό των 250.000 στερλινών σε χρυσό, το ένα τέταρτο

της αξίας του. Το ποσό αυτό καταβλήθηκε από τον μεγάλο ευεργέτη Έλληνα της Αιγύπτου Γ. Αβέρωφ. Το 1912 αγοράστηκαν άλλα 4 μεγάλα αντιτορπιλικά, και ένα σύγχρονο για την εποχή του υποβρύχιο. Συνολικά ο εθνικός στόλος αποτελείται από 4 θωρακισμένα-καταδρομικά, 14 αντιτορπιλικά, 1 υποβρύχιο, 6 τορπιλοβόλα, 6 κανονιοφόρους, 1 οπλιταγωγό και μια ναρκοθέτιδα.

Ο ελληνικός αυτός ενισχυμένος στόλος, στην συνέχεια αποτέλεσε το ισχυρό διαπραγματευτικό χαρτί για τον Ε. Βενιζέλο, για να γίνει η Ελλάδα αποδεκτή από τον Βαλκανικό συνασπισμό(Μαυροβούνιο, Σερβία, Βουλγαρία) κατά των Οθωμανών, με αποτέλεσμα στην λήξη των Βαλκανικών πολέμων, η Ελλάδα να έχει διπλασιάσει την έκταση της, από 64 σε 120 χιλιάδες τετραγωνικά χιλιόμετρα και ο πληθυσμός της από 2.800.000 σε 5.000.000 κατοίκους.

Μετά την απελευθέρωση της Θεσσαλονίκης στις 26 Οκτωβρίου 1912 και των Ιωαννίνων το 1913, η αγάπη του ελληνικού λαού για τον βασιλιά Γεώργιο Α΄ και για τον διάδοχο Κωνσταντίνο είχε φτάσει στο υψηλότερο σημείο. Δυστυχώς όμως ο βασιλεύς Γεώργιος Α΄ έπεσε νεκρός από τις σφαίρες του αναρχικού Αλέξανδρου Σχοινά στην Θεσσαλονίκη την 5η Μαρτίου 1913.

Στους βαλκανικούς πολέμους ο ελληνικός στρατός απελευθέρωσε την ελληνική περιοχή της Βορείου Ηπείρου αλλά οι Μ. Δυνάμεις δεν επέτρεψαν την προσάρτησή της στον ελληνικό κορμό.

Το 1914 κηρύχθηκε ο πρώτος παγκόσμιος πόλεμος. Ο τότε πρωθυπουργός της χώρας Ε. Βενιζέλος από την αρχή τάχθηκε υπέρ των Συμμάχων της ANTANT-Αγγλία, Γαλλία, Ρωσία, ενώ ο βασιλεύς Κωνσταντίνος ήταν υπέρ της ουδετερότητας, τηρώντας ίσως αποστάσεις από την ANTANT και από τις Κεντρικές Δυνάμεις-Γερμανία, Αυστροουγγαρία, Βουλγαρία, Τουρκία. Λόγω της διαφωνίας του Βενιζέλου με τον Κωνσταντίνο για την συμμετοχή του ελληνικού στρατού στο πλευρό των Συμμάχων στην εκστρατεία στην Καλλίπολη παραιτήθηκε. Η ρήξη αυτή με το παλάτι ήταν η αρχή για να δημιουργηθεί κλίμα πόλωσης μεταξύ τους, με αποτέλεσμα ο ελληνικός λαός να διαιρεθεί σε δύο παρατάξεις, στους βενιζελικούς και στους βασιλικούς, που στην συνέχεια η πόλωση αυτή οδήγησε την χώρα στον εθνικό διχασμό, με όλα τα μεταγενέστερα τραγικά για το Έθνος επακόλουθα.

Τον Αύγουστο του 1916 ο Βενιζέλος σχημάτισε επαναστατική κυβέρνηση στην Θεσσαλονίκη που αναγνωρίστηκε από Αγγλία και Γαλλία.

Τον Σεπτέμβριο του 1916 ο συμμαχικός στόλος αποτελούμενος από 60 πολεμικά πλοία και με την άδεια της κυβέρνησης του Βενιζέλου απέπλευσε από την Θεσσαλονίκη, όπου στην συνέχεια, απέκλεισε το Φάληρο και τον Πειραιά, αξιώνοντας την παράδοση του ελληνικού στρατού, η οποία απορρίφθηκε από τον βασιλιά Κωνσταντίνο. Ακολούθησαν ένοπλες συμπλοκές, και ρίψεις όλμων στην πλατεία Συντάγματος από τα ξένα στρατεύματα. Τελικά ο Κωνσταντίνος αποχώρησε, προτιμώντας τον δρόμο της εξορίας του, αφήνοντας στον θρόνο τον υιό του Αλέξανδρο. Ποτέ ξανά διχασμοί, γιατί οι διχασμοί φέρνουν πάντα, μίσος και πολύ αίμα στον ελληνικό λαό.

Στις 14 Ιουνίου 1917 ο Βενιζέλος έφτασε στην Αθήνα με την συνοδεία συμμαχικών στρατευμάτων, για να αναλάβει τα καθήκοντα του Πρωθυπουργού. Στην συνέχεια η Ελλάδα εντάχθηκε στο πλευρό των Συμμαχικών Δυνάμεων της ANTANT.

Ο εθνικός διχασμός του 1915-1917, έφερε στην συνέχεια θλιβερά γεγονότα που προκάλεσαν μεγάλη ζημιά στην εύθραυστη πλέον εθνική ενότητα.

Στις 12 Αυγούστου του 1920, υπήρξε δολοφονική απόπειρα κατά του Βενιζέλου στην Λυόν στο Παρίσι, από δύο απότακτους αξιωματικούς, τον Απ. Τσερέπη Υποπλοίαρχο του Π.Ν. και τον Γ. Κοράκη Υπολοχαγό Μηχανικού. Αυτή εξόργισε τους βενιζελικούς,

με αποτέλεσμα την επομένη στις 13 Αυγούστου, σε αντίποινα οι βενιζελικοί δολοφόνησαν τον διαπρεπή λόγιο, συγγραφέα, και έναν από τους πρωταγωνιστές του μακεδονικού αγώνα, τον Ίωνα Δραγούμη.

Στις 17 Σεπτεμβρίου του 1920 έφτασε στην Ελλάδα από το Παρίσι ο Ε. Βενιζέλος

Στις 12 Οκτωβρίου 1920 πεθαίνει από μόλυνση που προκλήθηκε από δάγκωμα πιθήκου ο βασιλιάς Αλέξανδρος.

Την 11η ώρα, της 11ης ημέρας, του 11ου μήνα του έτους 1918, υπεγράφη η κατάπαυση του πυρός του Α΄Π.Π., με την υπογραφή αυτή κατέρρευσαν οι αυτοκρατορίες της Γερμανίας της Αυστροουγγαρίας, της Ρωσίας και η Οθωμανική.

Στις 27 Νοεμβρίου 1919, μεταξύ των Συμμάχων υπογράφηκε η Συνθήκη του Νείγυ, όπου παραχωρήθηκαν στην Ελλάδα εδάφη της Ροδόπης και του Έβρου από την Βουλγαρία.

Στις 2 Ιανουαρίου 1919, ο Βενιζέλος με υπόδειξη



της ANTANT έστειλε 24.000 στρατιώτες στην Ουκρανία για να πολεμήσουν μαζί με τους Γάλλους των 50.000 ανδρών εναντίον των Μπολσεβίκων των 230.000 στρατιωτών. Τα αποτελέσματα ήταν τραγικά, πάνω από 900 οι νεκροί Έλληνες στρατιώτες, και το χειρότερο ήταν οι σε αντίποινα διωγμοί που επακολούθησαν εις βάρος των 400.000 Ελλήνων που ζούσαν εκείνη την χρονική περίοδο στην Ρωσία. Ελληνικοί οικισμοί ξεριζώθηκαν βίαια για να μεταφερθούν στα βάθη της Σιβηρίας 10.000-15.000 χιλιόμετρα μακριά από τις πατρογονικές τους εστίες και σε θερμοκρασία -40 έως +18C, όπου χιλιάδες απεβίωσαν λόγω των δυσμενών καιρικών συνθηκών και έλλειψης τροφής.

Στις 23 Απριλίου 1919, ο Βρετανός Πρωθυπουργός Lloyd George ανακοίνωσε τηλεφωνικά στον Ε. Βενιζέλο, την απόφαση των μελών του Συμβουλίου να καταλάβει η Ελλάδα την Σμύρνη... Σύμφωνα λοιπόν με την απόφαση αυτή, στις 15 Μαΐου 1919 ο ελληνικός στρατός αποβιβάζεται στην Σμύρνη.

Στις 19 Μαΐου 1919 αποβιβάζεται στην Σαμψούντα του Πόντου ο Μουσταφά Κεμάλ και με την άδεια των Άγγλων. Ένας μοιραίος για τον ελληνισμό εθνικιστής Τούρκος αξιωματικός, στέλεχος του κινήματος των νεοτούρκων, ορκισμένος να ανατρέψει τον Σουλτάνο και να ξεριζώσει τον ελληνισμό από την Μ. Ασία.

Η Ελλάδα τότε ξεκίνησε για να ολοκληρώσει το όραμα της Μεγάλης Ιδέας, αλλά δυστυχώς έγινε μέσα σε κλίμα εθνικού διχασμού. Έκανε ένα μεγάλο άλμα με το ένα πόδι και αυτό δέχονταν τρικλοποδιά από το άλλο πόδι της αντιπολίτευσης, και από το κόμμα του

ΣΕΚΕ(το ΚΚΕ της εποχής εκείνης). Η απόφαση πάρθηκε βεβιασμένα, χωρίς να προ εκτιμηθούν οι πραγματικές δυνατότητες της χώρας για μια τόσο μεγάλη στρατιωτική εκστρατεία στην Μ. Ασία την εποχή εκείνη και χωρίς να παρθούν εγγυήσεις για παροχή στρατιωτικής, οικονομικής και διπλωματικής στήριξης από τους Συμμάχους. Όπως κατηγορηματικά έγραψε ο George Horton, Πρόξενος των ΗΠΑ στην Σμύρνη: «Η ελληνική απόβαση, με τις συνθήκες που πραγματοποιήθηκε, αποτελεί το μεγάλο λάθος του Βενιζέλου. Παρ' όλο που χωρίς αμφιβολία, ήταν οι εκπρόσωποι όλων των συμμαχικών κρατών που του ζήτησαν να πάει στην Σμύρνη, δεν θα έπρεπε να το πράξει χωρίς την υπογραφή της Συνθήκης, με γραπτή συμφωνία για την βοήθεια που αναλάμβαναν την υποχρέωση να του παράσχουν...». Ο Μάικ Σμιθ στο βιβλίο του «Το Όραμα της Ιωνίας» γράφει: «Με τόσο πρόχειρο τρόπο ελήφθη η μοιραία απόφαση ... Η απόφαση να στείλουν τους

Έλληνες στην Μ. Ασία ελήφθη ξαφνικά, πρόχειρα και με μεγάλη μυστικότητα από τους τρεις μεγάλους, με την ενθάρρυνση του Βενιζέλου αλλά με την δική τους πρωτοβουλία χωρίς να αναλογισθούν τις συνέπειες». Ο Στρατηγός της νίκης του Α΄ Π.Π. Γάλλος στρατάρχης Φος είχε ρητά προειδοποιήσει τον Ε. Βενιζέλο ότι: «Για να συντριβεί η στρατιωτική δύναμη της Τουρκίας, θα χρειασθεί να καταληφθεί όλη η χώρα. Αυτό απαιτεί 27 μεραρχίες ή 450.000 άνδρες. Έχετε τόσες δυνάμεις;...» και παρά την προειδοποίηση του Γάλλου Προέδρου Κλεμανσώ ότι η παρουσία του ελληνικού στρατού στην Μ. Ασία δεν δημιουργούσε κανένα απολύτως δικαίωμα απελευθέρωσης, κατοχής ή προσάρτησης των εδαφών αυτών στην ελληνική επικράτεια.

Η Συνθήκη των Σεβρών υπογράφηκε την 10η Αυγούστου 1920. Ουδέποτε όμως επικυρώθηκε από τα κοινοβούλια των κρατών που την υπέγραψαν, επικυρώθηκε μόνο από το ελληνικό κοινοβούλιο. Παρόλα αυτά η εν λόγω Συνθήκη εμπεριείχε τα εξής:

1. Η Ελλάδα στην Σμύρνη είχε το δικαίωμα διοίκησης και μόνο και σε ακτίνα 100 χιλιομέτρων.
2. Η πόλη παρέμενε υπό τουρκική κυριαρχία
3. Η Δυτική και η Ανατολική Θράκη και μέχρι τα προάστια της Κωνσταντινούπολης-Τσαλάντζα ενσωματώνονταν στην Ελλάδα.

4. Τα νησιά του Αιγαίου ενσωματώνονται στην ελληνική επικράτεια.

Η άποψη του Ι. Μεταξά ήταν ότι όλη η ελληνική εκστρατευτική δύναμη της Ουκρανίας να εγκατασταθεί στην ευρωπαϊκή Τουρκία για να δημιουργήσει έτσι μια ενιαία Θράκη, σύμφωνα και με το πνεύμα της Συνθήκης των Σεβρών, με σκοπό αργότερα να γινόταν η ανταλλαγή του μουσουλμανικού πληθυσμού με τους Έλληνες Χριστιανούς της ασιατικής πλευράς. Η άποψη αυτή δυνητικά θα μπορούσε να επιτευχθεί, καθόσον η Τουρκία τότε, ήταν υπό διάλυση. Δυστυχώς η ρεαλιστική αυτή άποψη του πλέον διορατικού αξιωματικού του ελληνικού στρατού του 20ου αιώνα αγνοήθηκε... Η άποψη του Ι. Μεταξά για την αποβίβαση του ελληνικού στρατεύματος στην Σμύρνη ήταν αντίθετη από εκείνη του Βενιζέλου, καθόσον πίστευε ότι η Μ. Ασιατική εκστρατεία ήταν εξωπραγματική για τις ελληνικές δυνατότητες της εποχής εκείνης. Την ίδια άποψη είχε και ο George Horton, που σε τηλεγράφημά του προς το STATE DEPARTMENT, προέβλεψε ότι «Η ελληνική απόβαση στην Σμύρνη θα εξελιχθεί σε δεύτερη εκστρατεία κατά των Συρακουσών».

Την 1η Νοεμβρίου 1920, ο οξυδερκής και διορατικός πολιτικός Ε. Βενιζέλος προκήρυξε εκλογές, και μάλιστα κατά την διάρκεια τρεχουσών πολεμικών επιχειρήσεων. Ενώ όπως με την δική του πρωτοβουλία εισήλθε στον πόλεμο, όφειλε και να τον τερμάτιζε, γιατί έναντι αυτού είχαν δεσμευτεί οι Σύμμαχοι. Εφαρμόζοντας πραξικοπηματικά την ρήση: "Υπεράνω όλων η Πατρίς" Οι εκλογές μπορούσαν να περιμένουν. Για την ενέργειά του αυτή, οι αντίπαλοί του τον κατηγορούν, ότι μέσω των εκλογών προσδοκούσε την ήττα

Σύντομη ανασκόπηση των ιστορικών γεγονότων της παλιγγενεσίας του Έθνους από το 1821 μέχρι το 2021

συνέχεια από τη σελ. 11

του, και μέσω αυτής να αποφύγει τις ευθύνες μιας τεράστιας εθνικής καταστροφής που ακολουθούσε. Στις εκλογές αυτές για πρώτη φορά δεν πολιτεύθηκε στην Κρήτη όπου ήταν βέβαιη η εκλογή του, με αποτέλεσμα να μην εκλεγεί ούτε Βουλευτής. Ο Γ.Βεντήρης καθιστά υπεύθυνο τον Ε. Βενιζέλο το ότι παραγνώρισε την ανάγκη πρώτα για εθνική ολοκλήρωση, και μετά εθνικές εκλογές γράφοντας: «Τον έστω και με την βία εξαναγκασμό της παλαιάς Ελλάδας, να πάρει μέρος στην προσπάθεια και να καταβάλει τις απαιτούμενες θυσίες, γιατί η πλειοψηφία του λαού της παλαιάς Ελλάδας, συστηματικώς εξαπατηθείσα, παραγνώρισε κατά βάση την πραγματικότητα».

Το Λαϊκό κόμμα κέρδισε τις εκλογές με το σύνθημα «Οίκαδε» (Επιστροφή των στρατιωτών από τον πόλεμο). Την 1η Δεκεμβρίου 1920, έγινε δημοψήφισμα για την επιστροφή του Κωνσταντίνου. Οι βενιζελικοί κατ' εντολή του Βενιζέλου δεν συμμετείχαν στις εκλογές, με αποτέλεσμα πανηγυρικά στις 6 Δεκεμβρίου 1920 ο Κωνσταντίνος ανέλαβε καθήκοντα ως βασιλεύς των Ελλήνων.

Η διενέργεια εκλογών κατά την διάρκεια του πολέμου με τους Τούρκους είναι μια ανεξήγητη απόφαση που βαραίνει τον Βενιζέλο και τον Γούναρη που με την οίκαδε πολιτική του επεδίωκε εκλογές. Μετά την ήττα του Βενιζέλου η Κυβέρνηση Γούναρη εφάρμοσε μια πιο επιθετική εκστρατεία με σκοπό την κατάληψη της Άγκυρας, και παρά την προεκλογική τους δέσμευση να τερματίσουν τον πόλεμο. Η λανθασμένη εκείνη απόφαση των Κωνσταντίνου-Γούναρη να επεκτείνουν τον πόλεμο προς την Άγκυρα υπήρξε καταστροφική για τον Μικρασιατικό ελληνισμό και τον ελληνικό στρατό. Σχεδίασαν και υλοποίησαν την εις βάθος της αχανούς Τουρκίας εκστρατεία, χωρίς επαρκή διοικητική μέριμνα, χωρίς να υπολογίσουν την κόπωση των στρατιωτών μετά από συνεχείς πολέμους δέκα ετών, και το χειρότερο μέσα σε κλίμα εθνικού διχασμού, όπου η μισή Ελλάδα πολεμούσε τους Τούρκους, και η άλλη μισή πολεμούσε αυτούς που πολεμούσαν τους Τούρκους. Το δε Σ.Ε.Κ.Ε.(το μετέπειτα ΚΚΕ) χαρακτήρισε την εκστρατεία ως ιμπεριαλιστική, υπακούοντας στις εντολές της Μόσχας, που συμμάχησε με τον Κεμάλ από το 1921, ενισχύοντας τον αγώνα του με πολεμικό υλικό και οικονομική βοήθεια. Ενώ θα έπρεπε οι ηγέτες των δύο αντιπάλων κομμά-

των και ο βασιλεύς Κωνσταντίνος να ομονοούσαν μεταξύ τους, δείχνοντας ως κοινό εχθρό τον Κεμάλ και όλοι μαζί με κοινή ηγεσία, βασιλεύς, πολιτικοί ηγέτες, στρατηγοί και επιτελείς αξιωματικοί να σχεδίαζαν το πώς θα έβγαιναν νικητές από την Μικρασιατική εκστρατεία και με την στήριξη και υποστήριξη του ελληνικού λαού, αντί αυτού στα πιο κρίσιμα για το Έθνος χρόνια 1920-1922 δημιούργησαν κλίμα διχόνοιας στον λαό και οξεία αντιπαράθεση μεταξύ τους, κάτι το οποίο διευκόλυνε στην συνέχεια το Κεμάλ να πετύχει εύκολη νίκη εις βάρος των Ελλήνων. Συμπεραίνεται λοιπόν, ότι, η Ελλάς δεν ηττήθηκε στην Μ. Ασία από τον Κεμάλ-αυτοηττήθηκε-γιατί πήγε διχασμένη και παρέμεινε διχασμένη σε όλη την διάρκεια του πολέμου.

Από την άλλη πλευρά ο Μουσταφά Κεμάλ, αφού έθεσε στο περιθώριο τον σουλτάνο της Υψηλής Πύλης, και αποκτώντας την καθολική αποδοχή της μάζας του τουρκικού λαού, στρατού, και εφαρμόζοντας αυστηρά και με κάθε λεπτομέρεια την τακτική του στρατιωτικού δόγματος : <<Ενας στρατός δεν συντρίβεται μόνο με ήττες, αλλά και με ακριβώς πληρωμένες νίκες>> , και αφού συγκρότησε-εκπαίδευσε-ενίσχυσε τις δυνάμεις του, επωφελούμενος και από την 15μηνη αδράνεια του ελληνικού στρατού, περίμενε με υπομονή την κατάλληλη στιγμή για να ξεκινήσει την μεγάλη του επίθεση εναντίον του κουρασμένου και με μη επαρκή διοικητική μέριμνα ελληνικού στρατού. Αφού είχε εξοπλίσει το στράτευμα του με πολεμικό υλικό από τους Σοβιετικούς, Γάλλους και Ιταλούς, ιδίως με τα αποτελεσματικά πυροβόλα τύπου «ΣΚΟΝΤΑ» που έφεραν πανωλεθρία κατά την μεγάλη του επίθεση την 26η Αυγούστου 1922 στις ελληνικές γραμμές άμυνας, ακολούθησε πανικός, κατάρρευση του μετώπου και άτακτη υποχώρηση. Τα αποτελέσματα της ήττας τραγικά, και όπως παρακάτω παρατίθεται απόσπασμα του Συνδέσμου Εθνικής Σωτηρίας, αναφορικά με τις απώλειες από το 1912 μέχρι την 1η Νοεμβρίου 1920 και από την 1η Νοεμβρίου 1920 μέχρι της 11ης Σεπτεμβρίου 1922.

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΣΩΤΗΡΙΑΣ - ΑΙΑΠΩΛΕΙΑΙ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ ΜΑΣ

«Εκ των μέχρι τούδε συγκεντρωθεισών εις τας αρμοδίας υπηρεσίας πληροφοριών προκύπτει ότι ο εθνικός στρατός μαχόμενος νικηφόρος από το 1912 μέχρι την 1η Νοεμβρίου 1920 έσχεν 41.491 νεκρούς και τραυματίας. Οι νεκροί ανέρχονται εις 6.445. Δια των θυσιών τούτων απηλευθερώθησαν η Ήπειρος και η Μακεδονία, η Κρήτη, αι νήσοι του Αιγαίου, η Θράκη και η Ιωνία. Τουναντίον από της 1ης Νοεμβρίου 1920 μέχρι της 11ης Σεπτεμβρίου 1922, ήτοι μέχρι της Επανάστασης, ο Εθνικός Στρατός έσχεν 97.675 νεκρούς, τραυματίας και αιχμαλώτους. Οι νεκροί ανέρχονται εις 7.860. Εκ των αιχμαλώτων υπολογιζομένων εις 54.000 περίπου είναι βέβαιον ότι το ήμισυ τουλάχιστον θα έχει σφαγή ή εξοντωθεί δια της πείνης υπό των Τούρκων ως βεβαιούσιν οι εν σπαρακτική καταστάσει αφικνού-

μενοι αιχμάλωτοι. Αι φοβεραί απώλειαι αύται υπήρξαν τελείως περιτταί. Όχι μόνο δεν ηυξήσαμεν τα εθνικά εδάφη, όχι μόνον δεν εκρατήσαμε όσα είχομεν, αλλά έχασαμε την Ιωνία, την Ανατολική Θράκη την Βόρειο Ήπειρο και τα Δωδεκάνησα. Αι τρομεραί αύται απώλειαι αποδεικνύουν πόσον όλίγον εσεβάσθη το καταλυθέν καθεστώς το τίμιον αίμα του ελληνικού λαού.

Εν Αθήναις τη 15η Απριλίου 1923».

Σύμφωνα με τον Πρόξενο των ΗΠΑ στην Σμύρνη, 1.000.000 Έλληνες σφαγιάστηκαν, ποτίζοντας με το αίμα τους την γη των προγόνων τους, 1.250.000 Έλληνες της Μ. Ασίας ξεριζώθηκαν από τις εστίες του και έπειτα από 3.000 χρόνια ζωής στο Μικρασιατικό χώρο έλαβαν εισιτήριο χωρίς επιστροφή ως πρόσφυγες πλέον στην Ελλάδα.

Στις 9 Σεπτεμβρίου 1922, οι τουρκικές δυνάμεις του Κεμάλ κατέλαβαν την αφύλακτη Σμύρνη, όπου ακολούθησε η πυρπόληση της πόλης και η σφαγή των Ελλήνων που κατέκλυσαν την προκουμιά της για να σωθούν, περιμένοντας μάταια τα ελληνικά πλοία, όπου δεκάδες χιλιάδες από αυτούς βρήκαν τραγικό θάνατο από τους μανιασμένους Τούρκους, και με την ανοχή των συμμάχων μας. Βλέπετε τα συμφέροντά τους στο Μικρασιατικό χώρο ήταν τόσο μεγάλα που αδιαφόρησαν για την διάσωση του χριστιανικού πληθυσμού της πόλης. Η βοήθεια όμως ήρθε για μια ακόμη φορά από ξένους φιλέλληνες που προσέφεραν την βοήθειά τους στους κυνηγημένους από τους Τούρκους Έλληνες, όπως ο μεγάλος φιλέλληνας Πρόξενος των ΗΠΑ στην Σμύρνη, ο οποίος έσωσε χιλιάδες Έλληνες που κατέφυγαν στο Προξενείο του για να σωθούν, και σώθηκαν από βέβαιο θάνατο. Έστειλε δύο αντιτορπιτικά για να παραλάβουν πρόσφυγες. Η μεγαλύτερη βοήθεια για την διάσωση των Ελλήνων από την οργή των Τούρκων ήταν εκείνη του Αμερικανού Πάστορα Έϊσα Τζενινγκς, ο οποίος με την δική του και μόνο πρωτοβουλία και σε συνεργασία με τον κυβερνήτη του Θωρηκτού "ΚΙΛΚΙΣ" ΘΕΟΦΑΝΙΔΗ, έσωσε από τον βέβαιο θάνατο 300.000 Έλληνες. Ποιος γνωρίζει το έργο του μεγάλου αυτού φιλόπορου και φιλέλληνα; (Σχετικό πολυσέλιδο άρθρο για τον Θεόσταλτο αυτόν Άνθρωπο, έχω γράψει στο παρελθόν.)

Απόρροια των αναφερομένων δραματικών για το ελληνισμό γεγονότων ήταν η επανάσταση της 11ης Σεπτεμβρίου 1922 από τον Συνταγματάρχη Νικ. Πλαστήρα που σηματοδότησε αλλεπάλληλες εξελίξεις.

Στις 14 Σεπτεμβρίου 1922, ο βασιλιάς Κωνσταντίνος παραιτήθηκε και στην θέση του ορκίστηκε ο υιός του Γεώργιος Β', και στις 30 Οκτωβρίου ο τέως βασιλιάς αναχώρησε για την Σικελία, όπου στις 11 Ιανουαρίου μετά από κατάθλιψη πεθαίνει στο Παλέρμο.

Στις 31 Οκτωβρίου 1922 αρχίζει η δίκη των υπαιτιών της Μικρασιατικής καταστροφής. Από την δίκη



απουσίαζε ο νεαρός τότε πρίγκιπας Ανδρέας, ένας από τους κύριους υπαίτιους της ήττας, όταν στην κρίσιμη στιγμή της μάχης του Σαγγάριου, διέταξε οπισθοχώρηση και χωρίς την έγκριση του Αρχιστράτηγου Παπούλα. Γεννάται το ερώτημα ποιος και γιατί τοποθέτησε έναν άπειρο νεαρό πρίγκιπα, που δεν είχε φοιτήσει σε καμιά στρατιωτική σχολή, σε μια τόσο κρίσιμη για την χώρα χρονική περίοδο.

Στις 15 Νοεμβρίου 1922 καταδικάζονται σε θάνατο τρεις πρώην Πρωθυπουργοί, ο Γούναρης, ο Πρωτοπαπαδάκης, ο Στράτος, δύο πρώην Υπουργοί, ο Θεοτόκης, Μπαλταντζής και ο Αρχιστράτηγος Χατζηανέστης. Το 2010 ο Άρειος Πάγος αθώωσε τους εκτελεσθέντες, αναιρώντας την απόφαση του στρατοδικείου του 1922.

Στις 24 Ιουλίου 1923, ο Ε. Βενιζέλος υπογράφει την Συνθήκη της Λωζάνης. Με την Συνθήκη αυτή έγινε η ληξιαρχική πράξη θανάτου της προηγούμενης Συνθήκης των Σεβρών. Και οι δύο Συνθήκες φέρουν την υπογραφή του Ε. Βενιζέλου. Οι εν λόγω Συνθήκες έθεσαν την ταφόπλακα στον ελληνισμό της καθ' ημάς Ανατολής. (Μ. Ασία-Πόντος-Ανατολική Θράκη) Ο Βασίλης Ι. Τζανακάρης στο ιστορικό του βιβλίο «Δακρυσμένη Μικρασία» γράφει για την Μικρασιατική καταστροφή, και την Συνθήκη της Λωζάνης: «Υστερα σχεδόν από 2.800 χρόνια ο ελληνισμός αποχωρεί βαριά τραυματισμένος από την πέρα του Αιγαίου πελάγους χώρα, την 'καθ' ημάς Ανατολή' αφήνοντας πίσω του 2.400 ελληνικές πόλεις και χωριά, χάνοντας 302.000.000 χρυσές λύρες, θρηνώντας 1.250.000 νεκρούς, μετρώντας μια ατελείωτη σειρά από πρόσφυγες».

Πέρα των άλλων η Συνθήκη της Λωζάνης προέβλεπε και την ανταλλαγή 1.250.000 Ελλήνων Χριστιανών της Μ. Ασίας και των 670.000 Τούρκων μουσουλμάνων της ελληνικής επικράτειας. Της ανταλλαγής εξαίρεθηκαν οι 150.000 Έλληνες της Κωνσταντινούπολης και οι 6.000 Έλληνες των νησιών Ίμβρου και Τενέδου καθώς και οι 50.000 μουσουλμάνοι της ελληνικής Θράκης, και οι 25.000 μουσουλμάνοι της Θεσσαλίας. Το 1942- 1944ο Ναπολέων Ζέρβας εκδίωξε τους εναπομείναντες 20.000 Μουσουλμάνους της Θεσσαλίας στην Αλβανία.

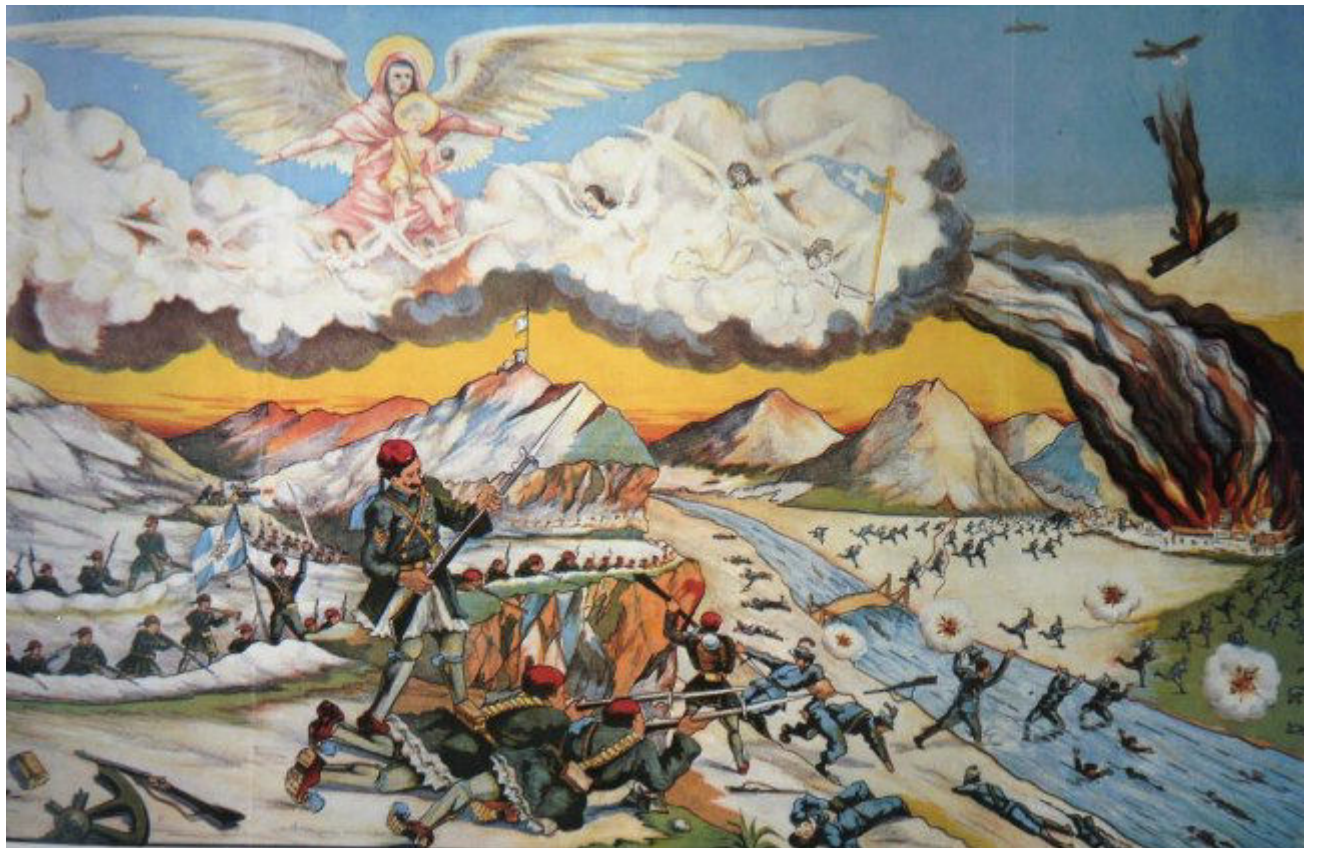
Συμπεραίνεται λοιπόν ότι η ιστορία διδάσκει τους λαούς. Λαοί που δεν διδάχθηκαν ή αγνόησαν την ιστορία υπέστησαν αποτυχίες, τραγωδίες και συμφορές.

Στις 18 Μαρτίου του 1936 ο Βενιζέλος πεθαίνει στο Παρίσι ως αυτοεξόριστος, λόγω της συμμετοχής του στο κίνημα ανατροπής εκλεγμένης κυβέρνησης. Δύο χρόνια πριν, το 1934 πρότεινε τον Μουσταφά Κεμάλ για βραβείο Νόμπελ ειρήνης. Η επιτροπή όμως δεν την έκανε αποδεκτή, λόγω των 350.000 σφαγιασθέντων και των 1.250.000 βιαίως εκπατρισθέντων Ελλήνων της Μ. Ασίας το 1922. Η σορός του μεταφέρθηκε στα Χανιά και όχι στην Αθήνα για αποφυγή επεισοδίων.

Είναι γεγονός ότι κατά την περίοδο 1915-1935 υπήρξαν πολυάριθμες βραχυβιες κυβερνήσεις και δεκάδες κινήματα που επηρέασαν την πολιτική σταθερότητα στην χώρα. Την ταραχώδη αυτή εικοσαετία, πέρα της πολιτικής αστάθειας, η Ελλάδα αντιμετώπιζε τεράστια οικονομικά προβλήματα. Τα δημόσια έσοδα ανύπαρκτα, οι δαπάνες τεράστιες, με υψηλό πληθωρισμό και με μεγάλες σημαντικές ελλείψεις στο στρατεύμα.

Μετά τον θάνατο του Πρωθυπουργού Κ. Δεμερτζή, την θέση του αναλαμβάνει ο αντιπρόεδρος Ι. Μεταξάς την 13η Απριλίου 1936, που την 27η Απριλίου η κυβέρνηση του έλαβε ψήφο εμπιστοσύνης με 241 ψήφους. Λόγω της πολιτικής αστάθειας που επικρατούσε και της δεινής οικονομικής κατάστασης, την 4η Αυγούστου του 1936, ο Πρωθυπουργός και με την σύμφωνη γνώμη του βασιλιά διέλυσε το κοινοβούλιο, επιβάλλοντας δικτατορία στην χώρα, τερματίζοντας έτσι την πολιτική αστάθεια στην χώρα.

Ο Ι. Μεταξάς, ο ιδιοφυής Στρατηγός-πολιτικός κατά την διάρκεια της δικτατορίας του από 4-8-36 έως 29-1-41 αναμφισβήτητα επιτέλεσε ένα τεράστιο εθνικό έργο εντός 42 μηνών, και όπως παρακάτω: Επέβαλε τάξη και ασφάλεια. Δημιούργησε οικονομική-βιομηχανική ανάπτυξη. Κυβέρνησε με εντιμότητα και εργατικότητα, κάνοντας χρηστή χρήση των οικονομικών της χώρας. Είχε τον απόλυτο έλεγχο σε όλους τους λειτουργικούς τομείς της. Έκανε μεγάλα δημόσια έργα οδοποιίας, κατασκεύασε σχολεία, νοσοκομεία, δικαστικά μέγαρα, λιμάνια. Στήριξε την αγροτική και ερ-



γατική τάξη. Εξόπλισε-οργάνωσε τις ένοπλες δυνάμεις. Προετοίμασε την άμυνα ενόψει του επερχόμενου Β'ΠΠ. Αναπτέρωσε το ηθικό των Ελλήνων και με υψηλό φρόνημα είπε το θρυλικό ΟΧΙ. Επιπρόσθετα ο Ι. Μεταξάς πρόσφερε και κοινωνικό έργο στον ελληνικό λαό όπως: Δημιούργησε το ΙΚΑ, μερίμνησε για την απόδοσης σύνταξης στους εργαζομένους, καθιέρωσε την ετήσια μηνιαία άδεια στους εργαζομένους, απαγόρευσε την παιδική εργασία, κατασκεύασε εργατικές κατοικίες, καθιέρωσε την αποζημίωση σε απόλυτο εργαζομένου. Από την άλλη όμως πλευρά, η δικτατορία του, στέρησε τις δημοκρατικές ελευθερίες στον ελληνικό λαό, επέβαλε λογοκρισία, εκτόπισε και φυλάκισε τους διαφωνούντες και ως εκ τούτου προκάλεσε την δυσαρέσκεια σε αρκετούς Έλληνες. Στις 29-1-1941, ο Ι. Μεταξάς πεθαίνει ξαφνικά και ανεξήγητα, δύο μήνες πριν εισέλθουν οι Γερμανοί στην Αθήνα, στην πιο κρίσιμη ιστορικά χρονική περίοδο για την Ελλάδα που επί 95 ημέρες συντόνιζε την νικηφόρα προέλαση του ελληνικού στρατού στην Β' Ήπειρο και την νικηφόρα προσάρτηση των ελληνικών εδαφών-πόλεων της νότιας Αλβανίας. Μετά τον θάνατο του Ι. Μεταξά, ο βασιλεύς Γεώργιος Β' διόρισε ως Πρωθυπουργό τον διοικητή της Εθνικής Τράπεζας τον Αλέξανδρο Κορυζή. Η διάσταση των απόψεών του με τον βασιλιά αναφορικά με την πρόταση για την συνθηκολόγηση, τους οδήγησε σε αδιέξοδο. Λέγεται ότι ο Πρωθυπουργός να είπε στο βασιλιά, να σκέπτεσαι σαν Έλληνας και όχι σαν Άγγλος, κάτι το οποίο τον εκνεύρισε και εκτός αυτού τον απέπεμψε, λέγοντας οργισμένος πως ποτέ δε θα δεχτεί να συνθηκολογήσει. Έπειτα από μια ώρα ο Πρωθυπουργός Αλ. Κορυζής αυτοκτόνησε. Ήταν και είναι ένα συγκλονιστικό γεγονός που οι περισσότεροι Έλληνες δεν γνωρίζουν.

Στις 6 Απριλίου 1941, και παρά των ηρωικών μαχών των Ελλήνων στα οχυρά Μεταξά-Ρούπελ, οι γερμανικές δυνάμεις εισέβαλαν από την Βουλγαρία στα ελληνικά εδάφη.

Η σιδερένια δύναμη και αγριότητα των γερμανικών δυνάμεων ήταν γνωστές παγκοσμίως και δεν άφηναν καμιά πιθανότητα σε μια αδύναμη και πτωχή χώρα να αντιμετωπίσει μια γιγαντιαία στρατιωτική μηχανή που σάρωσε ισχυρότερες χώρες από την Ελλάδα. Έτσι, μετά της συνθηκολόγησης της 9ης Απριλίου 1941 του Στρατηγού Μπακόπουλου, ο Διοικητής Γ' Σώματος στρατού Αντιστράτηγος Τσολάκογλου υπέγραψε στις 20 Απριλίου 1941 ανακωχή με τα γερμανικά στρατεύματα εισβολής. Οι λόγοι που τον οδήγησαν στην συνθηκολόγηση -μας τους επεξηγεί στα απομνημονεύματά του ως εξής: «1. Εξάντληση του στρατού μας, έπειτα από 6 δραματικούς μήνες συνεχών μαχών. 2. Έλλειψη δυνατοτήτων ανεφοδιασμού λόγω εξάντλησης των αποθεμάτων. 3. Η συγκροτημένη δυναμική στρατιωτική ισχύς των Γερμανών και ιδιαίτερα η ισχυρά αεροπορία τους, σε συνδυασμό με την αδιστακτη αγριότητά τους». Μετά την συνθηκολόγηση της 20 Απριλίου, οι εξελίξεις ήταν ραγδαίες. Στις 21 Απριλίου ένοπλα βουλγαρικά τμήματα με την έγκριση και προστασία των Γερμανών συμμάχων τους εισέβα-

λαν στην Μακεδονία. Στις 23 Απριλίου ο βασιλιάς Γεώργιος Β' με τον Πρωθυπουργό Εμ. Τσουδερό και μέλη της κυβέρνησης αναχώρησαν για Κρήτη και μετά από έναν μήνα παραμονής τους στην μεγαλόνησο αναχώρησαν για το Κάιρο της Αιγύπτου.

Στις 27 Απριλίου γερμανικά στρατεύματα εισήλθαν στην Αθήνα, και στις 29 Απριλίου ορκίστηκε η πρώτη κατοχική κυβέρνηση στην Αθήνα. Ο Αρχιεπίσκοπος Αθηνών Χρύσανθος, πρώην Μητροπολίτης Τραπεζούντας Πόντου, αρνήθηκε να συμμετάσχει στην τελετή παράδοσης της πόλης αλλά και να ορκίσει στην συνέχεια την πρώτη κυβέρνηση κατοχής του Γεωργίου Τσολάκογλου.

Στις 2 Ιουνίου 1941 ολοκληρώθηκε η κατάληψη της Κρήτης με επίλεκτες γερμανικές δυνάμεις 23.500 ανδρών και 1.350 αεροπλάνων. Στην επιχείρηση κατάληψης είχαν απώλειες 8.500 νεκρούς. Ο Χίτλερ δήλωσε στην εθνοσυνέλευση: «Από όλους τους αντιπάλους μας, οι Έλληνες πρόβαλαν την μεγαλύτερη αντίσταση, πολεμώντας με πείσμα και γενναϊότητα». Χρειάστηκαν 58 ημέρες για να καταλάβουν την χώρα μας, και με συνολικές απώλειες 9.238 ανδρών. Αξίζει να αναφερθεί, ότι, την Γιουγκοσλαβία την κατέλαβαν σε 11 ημέρες και με απώλειες 150 ανδρών, την Γαλλία σε 8 ημέρες, τη δε Δανία, Ολλανδία, Βέλγιο τις κατέλαβαν σε 1 ημέρα. Ο Τσόρτσιλ σε συνέντευξή του σε ραδιοφωνική σταθμό του Λονδίνου είπε: «Μέχρι τώρα λέγαμε ότι οι Έλληνες πολεμούν σαν ήρωες από σήμερα θα λέμε πως οι ήρωες πολεμούν σαν Έλληνες».

Κατά την διάρκεια του Β' ΠΠ, από το 1940-1945 η Ελλάδα είχε τα μεγαλύτερα ποσοστά νεκρών. Συνολικά, νεκροί 13.327, εκτελεσμένοι 56.225, θανόντες όμηροι στα γερμανικά στρατόπεδα 105.000, νεκροί από βομβαρδισμούς 7.120, νεκροί σε μάχες εθνικής αντίστασης 20.650, στην Μ. Ανατολή 1.100, λοιποί νεκροί από τραύματα-πείνα-ασθένειες 600.000. Γενικό σύνολο 800.000.

Εξετάζοντας τα γεγονότα της εποχής εκείνης, διαπιστώνεται ότι την οκταετία 1941-1949 δημιουργήθηκαν στην χώρα μας δύο αντιμαχόμενες δυνάμεις, της Αγγλίας και της Ρωσίας, για να εξυπηρετήσουν τα συμφέροντά τους στην περιοχή, οι οποίες στην συνέχεια και με την συμμετοχή και των Η.Π.Α. συμφώνησαν στην Γιάλτα στις 11 Φεβρουαρίου 1945 και για την κατανομή των Βαλκανικών κρατών σε σφαίρες επιρροής ως εξής: Ρουμανία, Ρωσία 90%. Λοιποί 10%. Ελλάδα, Μεγάλη Βρετανία 90%, Ρωσία 10%. Γιουγκοσλαβία 50-50%. Ουγγαρία 50-50%. Βουλγαρία, Ρωσία 75%, λοιποί 25%.

Σύμφωνα λοιπόν, με την αναφερομένη συμφωνία η Ελλάδα τέθηκε στην σφαίρα επιρροής της Δύσης. Απόρροια αυτής της συμφωνίας, θα έπρεπε το ελληνικό κράτος, σύσσωμο, ενωμένο, συμφιλιωμένο και αποφασισμένο να απαιτούσε την ενσωμάτωση της Κύπρου, της Β. Ηπείρου και των Δωδεκανήσων στον ελληνικό κορμό, από τις δυτικές Μ. Δυνάμεις για την συμμετοχή τους στον πόλεμο σύμφωνα και με τις προ του πολέμου υποσχέσεις τους. Αντί αυτού, δημιούργησε έναν αιματηρό εμφύλιο, που η κτηνωδία του δεν έχει

Σύντομη ανασκόπηση των ιστορικών γεγονότων της παλιγγενεσίας του Έθνους από το 1821 μέχρι το 2021

συνέχεια από τη σελ. 13

προηγούμενο. Ενώ τα ευρωπαϊκά κράτη ανοικοδομούσαν τις καταστροφές τους, εμείς συνεχίσαμε έναν ανηλεή, καταστροφικό, αιματηρό αδελφοκτόνο πόλεμο.

Το χρονικό διάστημα 1947-1952 με το δόγμα Τρούμαν, οι Η.Π.Α. χορήγησαν στην Ελλάδα εκατοντάδες εκατομμύρια δολάρια, για οικονομική στήριξη, εξοπλισμό και τρόφιμα. Ανάλογη βοήθεια δόθηκε και σε άλλα 16 κράτη, μόνο στην Ελλάδα δόθηκε ως δωρεάν βοήθεια και όχι ως δάνειο, αναγνωρίζοντας τις θυσίες και τις ζημιές που υπέστη η χώρα από τον πόλεμο και τον εμφύλιο πόλεμο.

Από το 1945-1955, στην πολιτική ζωή της χώρας πρωταγωνίασαν οι απόστρατοι στρατηγοί Ν. Πλαστήρας και ο Α. Παπάγος ως Πρωθυπουργοί της χώρας. Ο Ν. Πλαστήρας ήταν εκείνος που διακρίθηκε με την ανδρεία του στον Μ. Ασιατικό πόλεμο. Μεταπολεμικά ηγήθηκε του κεντρικού χώρου. Υπήρξε πολιτικός υψίστης πολιτικής εντιμότητας και σεμνότητας. Πέθανε κυριολεκτικά φτωχός. Ακολουθώντας την ρήση του Πλάτωνα: «Από την διαχείριση των κοινών, δεν πρέπει να φεύγεις πιο πλούσιος αλλά πιο δοξασμένος». Ο Α. Παπάγος, ήταν αρχηγός των ενόπλων δυνάμεων στον νικηφόρο έπος του 1940. Κατά την γερμανική κατοχή στάλθηκε από τους Γερμανούς στο στρατόπεδο Νταχάου. Το 1949 ανέλαβε την αρχηγία του εθνικού στρατού που τον οδήγησε στην συντριβή των κομμουνιστών στο Γράμμο και Βίτσι την 29η Αυγούστου 1949. Το 1951 παραιτήθηκε από το στράτευμα. Στην συνέχεια ασχολήθηκε με την πολιτική συσπειρώνοντας τον χώρο της κεντροδεξιάς ως ηγέτης του Ελληνικού Συναγερμού. Κατά την διάρκεια της πρωθυπουργίας του διέλυσε τις εστίες των κομμουνιστών για αποφυγή βίαιης ανατροπής του αστικού καθεστώτος. Μετά τον θάνατό του το 1955, ο βασιλιάς έδωσε εντολή σχηματισμού κυβέρνησης στον Κ. Καραμανλή. Κατά την διάρκεια της πρωθυπουργίας του από το 1955-1963 υπήρξε μια δημιουργική περίοδος έργων και ανάπτυξης στην χώρα. Το 1961 ιδρύθηκε η Ένωση Κέντρου με αρχηγό τον Γ. Παπανδρέου, που ανέλαβε πρωθυπουργός το 1963. Στις 6 Μαρτίου 1964 πεθαίνει ο βασιλιάς Παύλος. Την επομένη ημέρα ορκίζεται βασιλιάς ο διάδοχος Κωνσταντίνος.

Στην δεκαετία του 1970, ο κακός δαίμονας της πολιτικής αστάθειας συνεχίστηκε, ογκώδεις διαδηλώσεις στους δρόμους, πολιτικές συνομοσίες, σχέδιο «ΠΕΡΙΚΛΗΣ», υπόθεση «ΑΣΠΙΔΑ», ξυλοδαρμοί στην Βουλή... και σε μόλις 21 μήνες ορκίστηκαν πέντε κυβερνήσεις και χωρίς την διενέργεια εκλογών.

Η συνεχιζόμενη αυτή πολιτική αστάθεια εγκυμονούσε κινδύνους στην χώρα την εποχή εκείνη και λόγω του πρόσφατου εμφυλίου πολέμου, απόρροια όλων αυτών των γεγονότων, στις 21 Απριλίου 1967 κατέλαβαν πραξικοπηματικά την εξουσία οι Αξιωματικοί Γ. Παπαδόπουλος, ο Ν. Μακαρέζος, και Ν. Πατακός.

Η ενέργεια αυτή αιφνιδιασε τον ελληνικό λαό που σε κάποιους προκάλεσε ανακούφιση και σε άλλους αντίδραση. Στην συνέχεια οι αντιφρονούντες συνελήφθησαν και πολλοί από αυτούς φυλακίστηκαν. Ο Γεώργιος Παπανδρέου, ο γέρος της Δημοκρατίας, λίγο πριν πεθάνει το 1968 δήλωσε: «Στην Ελλάδα η Δημοκρατία είχε πεθάνει προ πολλού. Οι Συνταγματάρχες έκαναν απλώς την κηδεία της».

Τον Ιούλιο του 1973 διενεργήθηκε δημοψήφισμα για την τύχη της βασιλείας στην Ελλάδα. Το αποτέλεσμα του δημοψηφίσματος 78,5% υπέρ της Δημοκρατίας και το 21,5% υπέρ της βασιλείας. Στις 8 Οκτωβρίου 1973 ορκίστηκε κυβέρνηση υπό τον Σ. Μακεζίνη με σκοπό την διενέργεια εκλογών εντός εξαμήνου.

Δυστυχώς η κυβέρνηση του Σ. Μακεζίνη δεν πρόλαβε να υλοποιήσει το έργο της για την διενέργεια εκλογών τον Φεβρουάριο του 1974, λόγω του ότι στις 25 Νοεμβρίου 1973, με δοθείσα αφορμή από την φοιτητική εξέγερση της 17ης Νοεμβρίου 1973, ο Ταξίαρχος Δ. Ιωαννίδης με την στήριξη κάποιων ακραίων αξιωματικών, ανέτρεψε πραξικοπηματικά την



κυβέρνηση Σ. Μακεζίνη.

Η φοιτητική αυτή εξέγερση έφερε στην εξουσία το καθεστώς Δ. Ιωαννίδη, με Πρωθυπουργό τον Ανδρουσόπουλο και Πρόεδρο τον Φ.Γκιζίκη. Κατά συνέπεια οι προθέσεις της κυβέρνησης Σ. Μακεζίνη να πραγματοποιήσει εκλογές τον Φεβρουάριο του 1974, παρουσία διεθνών παρατηρητών και με την συμμετοχή όλων των κομμάτων εκ των πραγμάτων δεν πραγματοποιήθηκαν. Εκτιμάται ότι μετά τις εκλογές του Φεβρουαρίου του 1974, εάν πραγματοποιούντο, θα είχαμε μια ομαλή επαναφορά της Δημοκρατίας στην χώρα μας, και χωρίς την εισβολή των Τούρκων στην Νήσο Κύπρου, και λόγω αυτής της τραγωδίας επήλθε η πτώση του δικτατορικού καθεστώτος του Δ. Ιωαννίδη και της κυβέρνησής του.

Την 23η Ιουλίου του 1974 έγινε η αποκατάσταση της Δημοκρατίας με υπηρεσιακό Πρωθυπουργό τον Κωνσταντίνο Καραμανλή. Ενώ στην Αθήνα ο κόσμος εόρταζε την επαναφορά της Δημοκρατίας, ο ελληνικός κυπριακός λαός θρηνούσε την εισβολή των Τούρκων στο νησί τους με υπαιτιότητα της Αθήνας.

Τον Αύγουστο του 1974 η Ελλάδα αποχώρησε από το ΝΑΤΟ σε ένδειξη διαμαρτυρίας για την αδράνεια της συμμαχίας έναντι της εισβολής, παραμένοντας όμως στο πολιτικό σκέλος του ΝΑΤΟ.

Με την επαναφορά της Δημοκρατίας το 1974 δημιουργήθηκαν δύο μεγάλα κόμματα. Η Ν. Δ. του Κ. Καραμανλή με στελέχη που προερχόταν από τον Ελληνικό Συναγερμό και από την Ε.Ρ.Ε., και το Π.Α.Σ.Ο.Κ του Ανδρέα Παπανδρέου.

Τον Δεκέμβριο του 1974 έγινε δημοψήφισμα για το πολίτευμα της χώρας, στο οποίο η Βασιλεία έλαβε 31% και η αβασίλευτη δημοκρατία 69%. Ο Κ. Καραμανλής στο δημοψήφισμα κράτησε ίσες αποστάσεις, παρότι είχε διοριστεί από τον Βασιλιά Παύλο.

Ποιος μπορούσε να φανταστεί την ημέρα των πανηγυρισμών για την μεταπολίτευση, που όλος ο ελληνικός λαός δημιουργούσε ελπίδες και όνειρα για ένα καλύτερο μέλλον, ότι μετά από 40 χρόνια η πατρίδα μας θα οδηγείτο σε κοινωνικό και οικονομικό αδιέξοδο, θέτοντας ένα μεγάλο μέρος των Ελλήνων σε απόγνωση και φτώχεια, και το χειρότερο στις 19 Απριλίου του 2010 στο Δ.Ν.Τ – Μνημόνια.

Το 1981 η χώρα μας έγινε το δέκατο μέλος της Ευρωπαϊκής κοινότητας.

Η χώρα μας επί σειρά δεκαετιών δεν απειλείται μόνο από την Τουρκία, απειλείται κυρίως και από το Δημογραφικό της πρόβλημα που είναι η υπ' αριθ. 1 απειλή για την ύπαρξη του Έθνους μας. Γιατί τα τελευταία 40 χρόνια η υπογεννητικότητα μαστίζει την χώρα μας, και ένεκα αυτής η Ελλάδα συρρικνώνεται πληθυσμιακά με ταχύτατους ρυθμούς, έχοντας ως συνέπεια να απειλείται η πολιτισμική μας συνέχεια, η εδαφική μας ακεραιότητα, η εθνική μας ανεξαρτησία και η επιβίωσή μας ως Έθνος. Η υπογεννητικότητα είναι ένας υπαρκτός κίνδυνος, είναι μια ωρολογιακή βόμβα στα θεμέλια της χώρας μας, και είναι πάνω από οποιαδήποτε οικονομική κρίση. Είναι ένα διαχρονικό εθνικό ζήτημα που αφορά όλους τους Έλληνες. Η μείωση του πληθυσμού θα είναι ραγδαία και μη αναστρέψιμη εάν δεν ληφθούν άμεσα και αποτελεσματικά μέτρα για την προ-

ώθηση της γεννητικότητας. Απόρροια αυτής, είναι αναπόφευκτη η πληθυσμιακή αλλοίωση της ελληνικής κοινωνίας, με την αντικατάστασή της με ένα τριτοκοσμικό αμάλγαμα μουσουλμανικών φυλών που θα υποσκάψει το παρόν και το μέλλον του ελληνοισμού, δηλαδή θα υποσκάψει τα ήθη, τα έθιμα, τις παραδόσεις, θρησκεία, ιστορία και κυρίως την γλώσσα μας. Αν λάβουμε υπόψη ότι τα κράτη-έθνη αφανίζονται όταν απολέσουν τα αναφερόμενα χαρακτηριστικά τους, δηλαδή την πολιτισμική τους ταυτότητα, καμιά χώρα χωρίς την φυσική της ανανέωση του πληθυσμού της δεν μπορεί να διατηρήσει την φυλετική της συνέχεια. Για να διατηρήσουμε την εθνική μας ταυτότητα θα πρέπει κάθε Ελληνίδα να γεννά πάνω από 2 παιδιά και σε νεαρή ηλικία. Η επίτευξη αυτού του στόχου είναι υπόθεση όλων των Ελλήνων.

Σύνοψη Ιστορικών γεγονότων - Συμπεράσματα

Το 1821 οι Έλληνες ξεκίνησαν έναν άνισο αγώνα για να απελευθερωθούν από τον οθωμανικό βάρβαρο ζυγό. Καθοριστική ήταν και η μεγάλη βοήθεια των προστάτιδων Μ. Δυνάμεων, οι οποίες αποφασιστικά και ενεργά στήριξαν την επανάσταση, όπως στην ναυμαχία του Ναβαρίνου στις 20 Νοεμβρίου 1827. Ήταν οι Μ. Δυνάμεις που το 1830 καθόρισαν την συνοριακή γραμμή Σουρπης- Αμβρακικού κόλπου, και το 1882 με την Συνθήκη του Βερολίνου η Θεσσαλία ενσωματώθηκε στο ελληνικό κράτος. Ήταν οι προστάτιδες δυνάμεις που το 1897 σταμάτησαν την προέλαση των Τούρκων προς την Αθήνα, στην Λαμία. Στους βαλκανικούς πολέμους με την βοήθειά τους διπλασιάσαμε την έκταση και τον πληθυσμό της χώρας. Ήταν οι Σύμμαχοι που στις 27 Νοεμβρίου 1919, υπέγραψαν την Συνθήκη του Νεϊγύ, όπου παραχωρήθηκαν στην Ελλάδα τα εδάφη της Ροδόπης και του Έβρου από την Βουλγαρία. Ήταν εκείνες που μετά την Μικρασιατική καταστροφή του 1922 σταμάτησαν την επέλαση των Τούρκων προς την Δυτική Θράκη, στον ποταμό Έβρο. Ήταν οι προστάτιδες Μ. Δυνάμεις που τον Δεκέμβριο 1944 δεν επέτρεψαν την μετά βίας προσάρτηση της Ανατολικής Μακεδονίας από την βουλγαρική στρατιά του Αιγαίου του Γκότσε. Ήταν οι Μ. Δυνάμεις που με την συμφωνία της Γιάλτας το 1945 έθεσαν την Ελλάδα στην σφαίρα επιρροής της Δύσης. Ήταν εκείνες που μας παραχώρησαν τα Δωδεκάνησα το 1947 με την συμφωνία του Παρισιού, και το 1974 σταμάτησαν την κατάληψη της Κύπρου, που με την δική μας υπαιτιότητα, δώσαμε τα προσχήματα στην Τουρκία να εισβάλλει για να πάρει τελικά το 38% της νήσου. Το 1996 στην κρίση των Ιμίων ήταν οι Η.Π.Α. που εκτόνωσαν την κρίση.

Κατά συνέπεια λοιπόν, η ουσιαστική βοήθειά τους συνετέλεσε τα μέγιστα στην δημιουργία του ελληνικού κράτους, αλλά και στην διαρκή υπεράσπιση της ακεραιότητά του, φυσικά και για τα δικά τους γεωπολιτικά – γεωστρατηγικά τους συμφέροντα στην περιοχή. Προστατεύοντας όμως την Ελλάδα, πέρα των άλλων, προστατεύσαν και την Μητέρα του πολιτισμού τους. Διότι πολύ καλά γνωρίζουν από τα μαθητικά τους χρόνια ότι: Η γλώσσα που ομιλούν έχει ελληνικές ρίζες. Τα μουσεία τους κοσμούνται από ελληνικά αγάλματα Ελλήνων γλυπτών. Εφαρμόζουν τις θεραπευτικές αρ-

Παραμύθια Όφως

Ο Σουλτάνο και ο δούλο

Έναν καιρό 'ς σὸ σουλτάνο εμπροστά ἔστεκε ἕνας δούλος. Ἀτὸς πολλὰ χρόνια δούλεψε τὸ σουλτάνο καὶ ὑστέρ' ἐγέρασε. Ἐναν ἡμέρα εἶπε 'ς σὸ σουλτάνο «ἐγὼ ἀτώρα ἐγέρασα, παρακαλῶ νὰ δῖς με ἕνα εὐκόλο δουλεία». Ὁ σουλτάνος πάλ' εἶπεν ἀτονα ποῖο δουλεία ἀγαπᾶς; εἶπέ με». Ἀτὸς εἶπε «γράψο, δῶσ' με ἕνα διαταγή, ὅποιος φοβᾶται τὴ γυναῖκα 'τ' ἄς δῖ' με ἀπ' ἕνα παρὰ». Ὁ σουλτάνος ἐτότε ἐγέλασε καὶ εἶπεν ἀτονα «Ἐγὼ ἀτόσο μνησιῶ πλῆρῶν σε καὶ 'κί φτάνουνε σε καὶ ἐσύ ψηλαφᾶς νὰ παίρης ἀπ' ἕνα παρὰ ὅποιος φοβᾶται τὴ γυναῖκα 'τ'; Πόσα παρὰδες νὰ παίρης καὶ νὰ φτάνουνε σε;». Ἐκεῖνος εἶπε «(ν)τ' ἔχασες ἐσύ; δῶσ' με τὴ διαταγή καὶ ἐγὼ κερδίζω, ζεμιώνω, τ' ἐμό δουλεία». Ὁ σουλτάνος ἐτότε ἔγραψε ἕνα διαταγή καὶ λέει «ὅποιος φοβᾶται τὴ γυναῖκα 'τ' ἄς δῖ' ἕνα παρὰ ἐκεῖνον, ὅποιος φέρ' τὴ διαταγή». Ἐτότε ἀτὸς ἐχάρε, ἐπῆρε τὴ διαταγή.

Ἴσα ἐπῆρε 'ς σὸ σεχισλάμ' καὶ λέει ἀτονα «δῶσ' με ἕνα παρὰ καὶ ὑπόγραφο αὐτοῦ τῆ διαταγῆ τοῦ βασιλέα». Ὁ σεχισλάμης ἐδέβασε τὴ διαταγή καὶ εἶπε «(N)τὸ ἐν' ἡ γυναῖκα ἔμπροστά 'ς σὸν ἄντρα καὶ νὰ φοοῦμ' ἀτενα; Ἐγὼ νὲ τὴ γυναῖκα μ' φοοῦμαι καὶ νὲ ἕνα παρὰ δίγω σε». Ἐκεῖνος εἶπε «φοβᾶσαι!». Ἀτὸς λέει «'κί φοβοῦμαι!». Ἀτὸς ἐτότε εἶπεν ἀτονα «κρίσκουμεστε καὶ ἂν 'κί φοβᾶσαι τὴ γυναῖκα σ', ἐτότε 'κί θέλω τὴν παρὰ σ'». — «Καλὸ» εἶπεν ἐκεῖνος. Ἀτὸς λέει ἀτονα «ἀπ' ἐσένα κρυφὰ ἡ γυναῖκα σ' ἂν πάη 'ς ἔτερονα, 'ς ἐσένα ἐντροπὴ ἐν' μι;». Ἀτὸς λέει «ἐντροπὴ ἐν' 'ς ἐμένα». Ἐκεῖνος πάλ' ἐρωτᾷ τόνε «ἀπ' ἐσένα κρυφὰ ἂν πουλῆ ὄλο τ' ὄσπίτ' σ', ἐσένα ζεμί ἐν' μι;» — «Ναί» εἶπε ἐκεῖνος. Ἀτὸς πάλ' ἐρωτᾷ τὸνα «'ς σὸ στρώμα ἄντα κοιμᾶσαι, γιὰ νὰ θέλ' ἡ γυναῖκα σ' τῆ γούλα σ' ἐπορεῖ κόφτ' μι;» — «Ναί» εἶπεν ἐκεῖνος. «Ἀτώρα 'κί φοβᾶσ' ἀτενα μι; Ἀφοῦ ἐν' ἡ τιμὴ σ' καὶ ἡ περιουσία σ' καὶ ἡ ζωὴ σ' 'ς σὰ χέρα 'τ'ς!» — «Φοοῦμαι» εἶπεν ὁ σεχισλάμης. «Ἐτότε δῖς με τὴν παρὰ καὶ ὑπόγραφο τῆ διαταγῆ» εἶπεν ἀτὸς. Καὶ ἐκεῖνος ἐδῶκε τὴν παρὰ καὶ ὑπόγραψε τὴ διαταγή.

Ἀτὸς ἀέτο' ἐγύρισε ὄλο τὸ κράτος καὶ ἐπῆρε πολλὰ παρὰδες. Ἐφόρτωσε μουλᾶρα καὶ ἐπῆρε 'ς σὸ παλάτ' τοῦ βασιλέα. Ὁ βασιλέας ἐρωτᾷ τὸνα «πῶς ἐπέρασες; ἐκέρδισες πολλὰ παρὰδες;». Ἀτὸς λέει «Ναί, εὐχαριστῶ (ν)τ' ἐδῶκες με τὴ διαταγή καὶ ἐμάζεψα πολλὰ παρὰδες. Νά, τὰ μουλᾶρα φορτωμένα ἔρθανε». Ὁ βασιλέας ἐτότε ἐγέλασε καὶ εἶπε «ἐμένα (ν)τὸ χάρι ἔφερες;». Ἀτὸς εἶπε «ἔφερα σε ἕνα Γρουζίνικο κορίτ' πολλὰ ἔμορφο, ἀτὸ νὰ ἔης ὄμο γυναῖκα». Ὁ βασιλέας ἐτότε εἶπε «μὴ φωνάης, ἀκούει ἀτο ἡ γυναῖκα μ'!». Ἐτότε λέει ἀτὸς «δῶσ' με καὶ ἐσύ τὴν παρὰ, βασιλέα μ', κατὰ τὴ διαταγῆ σ' γιὰ νὰ μὴ μὲν' 'ς σὸν κόσμο κανεὶς ποῦ 'κί φοβᾶται τὴ γυναῖκα 'τ'». Καὶ ὁ βασιλέας ἐδῶκε τὴν παρὰ καὶ εἶπε «(μ)πράβο, ἐνίκεσές με με τὴν τέχνη σ'!».

Ο Κωσταντῆς καὶ ο Στόδουλο

Ὁ Κωσταντῆς καὶ ο Στόδουλο ἐθέλησαν νὰ παίρουνε ἕνα καλὰθ' τσουπάδια ας' σου θεῖο τουνα το τζαῖρ. Καὶ γιὰ νὰ μὴ ομνύζουμε φέματα ἐπῆρε ο Στόδουλο 'ς σὴ ράσια τ' ἕνα καλὰθ ἐνῆβε σου Κωσταντῆ τῆ ράσια καὶ αέτς πινεμέν ἐπῆγανε οἱ, δῶσ' σου θεῖο τουνα το χωράφ. Ὁ Κωσταντῆς ἐκράτηνε με τα σέρα τ' ὀπίσ' σὴ ράσια τ' τον ἀδελφόν ατ' καὶ ἐκεῖνος ἐτσάκωνε τσουπάδια καὶ ἐσύρηνε τα σο καλὰθ ἀπὲς ντο εἶσε σὴ ράσια τ'. Εγὼμωσανε το καλὰθ καὶ ἐπῆγανε σο ὀσπίτι τουνα.

Τ' ἄλλο τὴν ἡμέρα ἐγέντουνε πολλὰ γάρα γούρα γιὰ τα ἀτὸ τον κλεψίο. Ὁ Κωσταντῆς ὀμνυζε καὶ ἔλεγε ἐγὼ ἂν ἐτσάκωσα, ἕνα τσουπάδ ας' σο χωράφ σ' νὰ ξερένταν τα σέρα μ'. Ὁ Στόδουλο πα ἔλεγε: "ἐγὼ ἂν ἐπάτεσα 'ς σὸ χωράφ σ' νὰ ξερένταν τα ποδᾶρα μ'".

Καὶ ἀέτο' ἐγλύτωσανε οἱ δυο' ας' σ' ὀμνυγμα καὶ ας' σὴν ἀμαρτία.

Μύρα ἂν θέλ' ας' μυρίσκεται τον κῶλο μ'.

Ὁ Λάμπο του Σουντοῦλ ἕνα χρόνο ἐποῖκε καπνὰ σένα χωρίο του Σοχουμί σὴ Ρουσία. Ἐχτύπεσανετς ἕνα χαλάζ' καὶ ἐχάλασε τα καπνὰ. Ἐποῖκε πολλὰ ἐλίγα καὶ ἐπέμενε ἀνοιχτός, κ' ἐπῶρεσε νὰ ἐβγάλ' τα ἐξοδα τ' καὶ ἔτουνε πολλὰ πογαλεμένος.

Ἐναν ἡμέρα ἔρθαν Ἀρμέν ἐμπόρ' ν' ἀγοράζουμε ὅσον καπνὰ εἶσε. Ἀμὰ οἱ Ἀρμέν ἐράγεβανε αἰτία νὰ χτυποῦντα σὰ ποδᾶρα. Ἐλακίρτεβανε ἀνάμεσά τουνα ἀρμένικα. Ὁ Γιάγκο του Σουντοῦλ, ἀξάδελφο του Λάμπο ἐξερνε ἀρμένικα καὶ ἐγροῖκενε ντὸ ἔλεγανε.

Ἐρώτησε ο Λάμπο τὸ Γιάγκο. Ὅλα Γιάγκο ντὸ λέγουνε; Λέγουνε, εἶπε, ο καπνὸ μυούρα κ' ἐσ'", ἔτουνε ἐλίγο κεκέτσης. Ὅλα Γιάγκο εἶπεν ἀτονα ὁ Λάμπο, πένα το" μύρα ἂν θέλουνε ας' ἐρχουνταν νὰ μυρίσκουντανε τον κῶλο μ".

Σεῖρ ἐποῖκες το πεσκεμάλ

Ἡ Κωσταντῆνα εἶπε τὸν ἄντρα τς, γέρο εἶδα σὴν ἐκκλησία ἡ Θεοδῶρα εἶσε ἕνα πεσκεμάλ, ἀντράδελφός ατς ο Γιάννης ἐγόρασενα ἐκεῖ, πολλὰ καλὸ ἐν, νὰ φέρης ἐμένα πα τὴν Πέφτ' ἀντὰ πας σο γιολό, ἀμὰ νὰ πας με το Γιάννη ν' ἀγοράης α.

Ὁ Κωσταντῆς ἐπῆγε σο γιολό, κ' εὔρε το Γιάννη, ἐγόρασενα μοναχός καὶ ἔφερεν ἀτενα. Ἡ Κωσταντῆνα ἐπῆρε, ἐνοῖξε, ἐτέρεσενα, «ὦ, αὐτοῦ εἶπε κ' ἐν καλὸ, νὰ φέρης α ὀπίσ' καὶ νὰ πας με το Γιάννη ν' ἀγοράης καλὸ πεσκεμάλ.

Ἐπῆρε ἐκεῖνος ἐδίπλωσε ἐβάλεν α σο ζιμπίλ, ἐπῆγε τ' ἄλλο τὴν Πέφτ' 'ς σο γιολό καὶ αετς πα διπλωμένο ἔφερεν α ὀπίσ'.

Γραία, εἶπεν ἀτενα, καλὰ εἶπες. Ἐπῆγα με το Γιάννη, ἐλλάξα το πεσκεμάλ καὶ ἐπῆραμε ἔτερο, πολλὰ καλλίτερο ἐν». Ἐτρέξε ἡ Κωσταντῆνα, ἐνοῖξε το πεσκεμάλ, ἐσάρεψεν ἀτενα καὶ ἐρχίνεσαι νὰ λήη: «Σεῖρ ἐποῖκες το πεσκεμάλ, ἐγὼ εἶπα σε, με το Γιάννη νὰ πας».-

Ἀτώρα ας' εἶς το γέρο σ' ἐμπροστά σ'.

Ὁ Πεγιούκ ογλῆς ο Γεωρῆκας ἐγυναίκισε 'ς σα, ἐξήντα πέντε χρόνια τ', σερέγιος ἔτουνε καὶ ἐπῆρε γυναῖκα νήσα.

Σον πόλεμο 'ς σὸν καιρὸ ολ' οἱ νέοι ἐπῆγανε ἄλλ' σ' ἀσκερλούκ' κὶ ἄλλ' 'ς σὴν ξενιτεία καὶ οἱ γυναῖκιν ἀτουνα ἐπέμενανε μοναχά.

«Καλὰ ἐποῖκα ἐγὼ καὶ ἐπῆρα το γέρο, ἐχ' ἀτονα πάντα ἐμπροστά μ' ἔλεγε ἡ γυναῖκα του Πεγιούκ ογλῆ περῆφανα.

Ὅι ἄλλ' οἱ γυναῖκιν του χωρὶ εἶχανε το λόγον ατς βαρὺ ἐγκλημα σὴν καρδιάτουνα. Ἄμα ὑστέρ πολλὰ κ' ἐδέβε ἐξέγκανε τὸ χαῖφ. Ἐπέθανε ο Πεγιούκ ογλῆς.

«Ἀτώρα, εἶπε ἡ Ζωῆκα τῆ Σαμάλας τῆ γυναῖκα τ' σιτ' ἐκλαίει, ας' εἶς το γέρο σ' ἐμπροστά σ'. Τεμέτερα τ' ἀντροῦδια, ὄμο λιπινάρα τεριάζ' ο κόσμος νὰ ἐρχουντανε ἐσὺ 'στὰ καὶ τέρ τὸ γέρο σ'».

Ἱστορίες του Όφι



ἀπὸ τις χειρόγραφες σημειώσεις του αἰμῆνηστου Πατῆρ Γεωργίου Παπαδόπουλου

Ὁ φόβος του μουσαφίρη

Ένας ἄνθρωπος ἐγίνε μουσαφίρης σ' ἕνα σπιτί. Τὴν νύκτα καθῆμενοι καὶ ομιλοῦντες οἱ οἰκοκυραῖοι λέγουν εἰς τον μουσαφίρη ἀς ἀποχατρίσωμε. Ὁ μουσαφίρης ἀκούσας τὴν λέξιν αὐτὴν τον κατέλαβε τρόμος, νομίσας ὅτι σκοπεύουν νὰ τον ἀποτσαχαλίσουν (διαμελίσουν) καὶ ἐκ του φόβου ἐσιώπησε. Μετ' ὀλίγον τον ἐρωτοῦν. Ἀκόμα ἀποχατρίσωμε. Ἐμῖνε πάλιν σκεπτικὸς. Ὅταν τὴν τρίτην φορὰν τον ρώτησαν εἶπεν. Ἀποχατρίσωσητε. Ὅταν δε βλέπη ὅτι στρώνουν τὴν τράπεζαν γιὰ νὰ φάνε, γελῶν λέγει: Αοίτικο ἀποχατρίσωμα πάντα ἀποχατρίσωσητε.



Ὁ παπάς καὶ τα κουκούτσια



Ένας παπάς, καθὼς ἐσήμωνε ἡ νηστεία τῆς τεσσαρακοστής, ἐμέτρησε τόσα τσιβίτια (κουκούτσια), ὅσας ἡμέρας εἶχε ἡ τεσσαρακοστή καὶ τα ἔβαλε μέσα σ' ἕνα νεροκολόκυθο καὶ κάθε μέρα θα ἔπαιρνε ἀπὸ ἕνα κουκί, καὶ ἄμα ἐτελείωναν τα κουκία θα ἤρχετο τὸ Πάσχα. Κάποιος ἐμαθε αὐτὸ καὶ πῆγε καὶ ἔβαλε μέσα εἰς τὸ νεροκολόκυθο ἕνα βούρα (χούφτα) κουκία ἀκόμα. Ὁ καῦμένος ο παπάς ἐκύταξεν ὅτι τα κουκία ἀντὶ νὰ ὀλιγοστεύουν περισσεύουν, καὶ ὅταν τον ἠρώτησαν, Πάτερ πότε ἔχουμε Πάσχα, εἶπε. Μα τ' ἐλάλεσε ο Κολοκυθᾶς, φέτο δὲν ἔχουμε Πάσχα.

Οι ἀγάδες του χωρίου Κοντοῦ

Πόθεν οἱ Ἀγάδες του χωρίου Κοντοῦ ὠνομάσθησαν Τσανσοῦζογλαρι.

Περὶ τὸ ζήτημα τοῦτο εἶναι διαδιδόμενα δύο ἰδέαι. Εὐθύς μετὰ τον θάνατον συνευρεθείσης μετ' αὐτοῦ ἔμῖνε ἐγκυος, πρᾶγμα ἀπίστευτον.

Ὁ Τσανσοῦζογλαρι τοὺς παραδεχομένους τὴν ὡς ἄνω ἰδέαν ὑβρίζουν καὶ βλασφημοῦν, οἱ ἴδιοι δε ἐκθέτουν τὸ πρᾶγμα ὡς ἐξῆς: λέγουν ὅτι οἱ παλαιοὶ μας ἦσαν Χριστιανοὶ με τὸ ἐπώνυμον Ἀψυχούδαι. Ἐλαβον δε τὸ ὄνομα αὐτὸ ἐκ του ἐξῆς περιστατικοῦ. Ὁ πρόγονος αὐτῶν ἦτο πολὺ πλοῦσιος κτηματίας, ὁμῶς δὲν εἶχε τέκνον καὶ μετὰ ἕναν καιρὸ ἡ σύζυγός του ἔμῖνε ἐγκυος, καὶ με λαχτᾶραν ἐπερίμεναν νὰ γεννηθεῖ ὁ κληρονόμος καὶ τῶ ὄντι γεννήθηκε ἄρρεν, ἀλλὰ πρὸς μεγάλην τῶν θλίψιν ἐγεννήθη ἄψυχον. Ὁ πατὴρ λοιπὸν του παιδίου ἀπέλπις ὅτι μένει ἀτεκνος ἀνελύθη εἰς δάκρυα καὶ κατεφίλει συνεχῶς τὸ ἄψυχον βρέφος. Ἐνῶ δε ἠτοιμάζοντο νὰ ἐνταφιάσουν εἶδον τὸ πρόσωπον του παιδίου νὰ ἀλλάξη καὶ μετ' ὀλίγον ἄρχισε νὰ κλαίη. Το παιδί ἔφερεν ζωὴν. Ἀνδρωθέν δε τὸ βρέφος ἐκαλεῖτο με τὸ ὄνομα ἄψυχον, ἡ δε ἐξ αὐτοῦ προελθούσα οἰκογένεια ἐλέγετο του Ἀψυχίδη καὶ οἱ Ἀψυχίδαι ἐξισλαμισθέντες ἐπωνομάσθησαν Τσανσοῦζογλαρι.

